ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

2 май 1972 йил, сешанба ◆ № 104 (15.275). ◆ Баҳоси 2 тийин.

А. Садат телеграммаси

Миср Араб Республикасининг Президенти, Араб социалистик иттифоқининг Раиси Анвар Садат КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийга, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинга телеграмма юборди. Телеграммада бундай дейилади:

Совет Иттифоқидан чиқиб кетаётиб Сизларга, КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматига ташаккур айтишдан ҳамда буюк мамлакатингизга қилинган визит чоғида менга ва ҳамроҳларимга кўрсатилган меҳмондўстлик ва иззат-икром учун самимий миннатдорчилигимни изҳор этишдан бағоят хурсандман.

Мисрга қайтиб бораётиб ҳар бир учрашувимиз бир-биримизни тағин ҳам кўпроқ тушунишга, Араб — Совет муносабатларининг янада кўпроқ мустаҳкамланишига, ҳар иккала мамлакатларимиз ўртасидаги самарали яратувчилик ҳамкорлигига, жанговар бирдамлигимиз кучайиб боришига ёрдам бераётганлигини таъкидлашни истардим.

Самимий табрикларимни ҳамда Сизларга шахсан сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат тиловчи, дўст Совет Иттифоқи халқига равнақ ва тараққиёт тиловчи энг яхши истакларимни қабул қилгайсиз.

(ТАСС).

ЛЕНИНИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА БИРИНЧИ МАЙ МИТИНГИ ВА НАМОЙИШИ

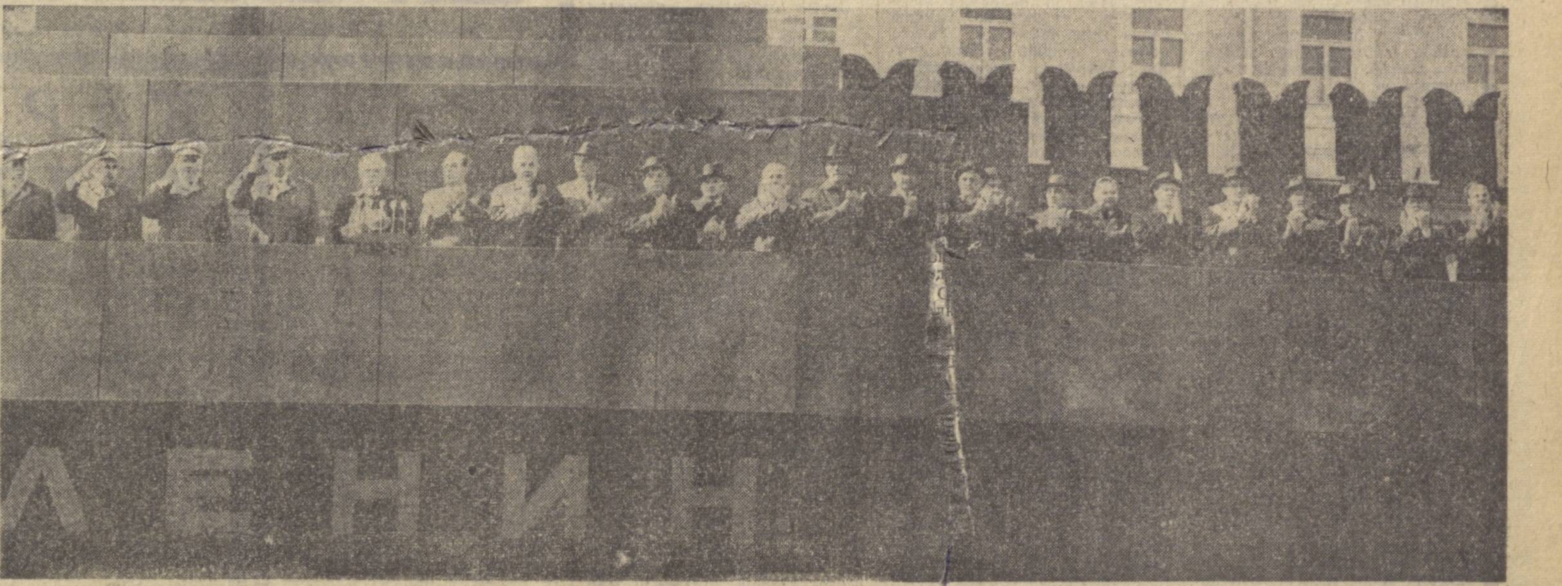

Москвада 1 Майнинг байрам қилиниши. Суратда: В. И. Ленин Мавзолейи минбари.

ТАСС фотохроникаси.

Совет диёрига нурли, шодиёна байрам — биринчи май байрами келди. Меҳнат ва баҳорни олқишловчи, халқлар дўстлигини олқишловчи қизил байроқлар мовий осмонда ҳилпирамоқда. Бугун жаҳондаги барча софдил кишилар Кремль курантларининг тантанавор бонгига қулоқ солмоқда. Бу ерда, Қизил майдонда Советлар мамлакати меҳнаткашларининг тинчлик, демократия ва социализм учун империализмга қарши курашдаги халқаро бирдамлик кунига салют бермоқда.

Мамлакатимизнинг бош майдони ҳар куни ҳам, байрамларда ҳам ғоят гўзал ва кўркам. Бугун бу майдон ранг-баранг либос кийиб ясанган. Маркс, Энгельс, Ленин портретлари қўйилган катта алвон давлат универмагининг пештоқини безаб турибди. Унинг икки тарафида ер юзи меҳнаткашлари бирдамлигини, коммунизм қурилишида совет халқи эришган муваффақиятларни акс эттирувчи паннолар бор.

1972 йил биринчи майининг алоҳида нишоналари бор, майдоннинг байрам безагида шу белгилар ёрқин акс этган. Тарих музейи пештоқидаги композиция марказида давлат герби фонида турган совет ишчисининг қиёфасини кўрамиз. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўзининг ташкил этилганлигининг 50 йиллигига қадам қўйди. Биринчи май кўпмиллатли ватанимизнинг қардошлик ва дўстлик узилмас риштталари билан боғланган халқларининг меҳнатда эришган зафарлари тўғрисидаги хушхабарларни Ватанимизнинг турли чеккаларидан гўё кўклам қанотларида Қизил майдонга олиб келгандек.

ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик КПСС XXIV съезди ғоялари ва қарорларининг ҳаётбахш таъсири остида ўтмоқда. Меҳнаткашлар съезд белгилаб берган улкан режаларни меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик ғоятда юксалган бир шароитда бажараётганликлари — совет жамияти маънавий сиёсий бирлигининг, партия билан халқ монолит жипслигининг, улуғ Совет Иттифоқи барча халқлари бузилмас дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигининг янги бир намойишидир.

Кўклам шабадаси мамлакат давлат байроғини ҳамда ўн беш иттифоқдош республика байроқларини хилпиратиб турибди. Пойтахт корхоналарининг илғорлари, май олди социалистик мусобақасининг ғолиблари Қизил майдонда тўпланишди. Маркс, Энгельс, Ленин портретлари баланд кўтарилган. Қизил байроқлар, транспарантлар ва шиорлар хилпираб турибди. Уларга сидқидилдан айтилган: «Ленин партиясига шон-шарафлар!», «Улуғ совет халқига шон-шарафлар!», «XXIV съезд қарорларини амалга оширамиз!», «Марксизм-ленинизм — байроғимиз!», «Партия сиёсатини маъқуллаймиз!» «Ленин йўлидан олға!» деган сўзлар битилган. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретлари Қизил байроқлар билан ўралган.

Фахрий меҳмонларга ажратилган минбарларда Меҳнат Қаҳрамонлари, Москва заводлари, фабрикалари, қурилишларининг энг яхши кишилари, Москва области колхоз ва совхозларининг илғорлари, таниқли фан ва маданият арбоблари, космонавт қаҳрамонлар туришибди. Москвадаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, чет эллик кўпдан-кўп меҳмонлар ҳам шу ерда. Социалистик мамлакатларнинг вакиллари, етмишдан ортиқ давлат касаба союз ва ишчи ташкилотларининг вакиллари, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун таниқли курашчилар биринчи май байрамини нишонлагани пойтахтга келганлар.

Қарсаклар, «Ура!» садолари майдон узра қудратли тўлқин бўлиб эшитилади. «КПССга шон-шарафлар!», «Коммунистик партия Ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар, шон-шарафлар, шон-шарафлар!» деган хитоблар эшитилади. Москваликлар ва пойтахт меҳмонлари партия билан ҳукумат раҳбарларини сидқидилдан айтилган шундай хитоблар билан табриклайдилар.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар Мавзолейнинг марказий минбарига кўтариладилар. Атоқли совет саркардалари минбарда улар билан бирга туришибди.

Советлар мамлакатининг бонглари янграйди. Спасск минорасидаги курантлар Москва вақти билан соат ўн бўлганлигига занг уради. Қизил майдонда Биринчи Майга бағишланган тантанали митинг бошланади.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний нутқ сўзлайди.

ЎРТОҚ Н. В. ПОДГОРНИЙ НУТҚИ

Азиз ўртоқлар! Азиз москваликлар!

Чет эллардан келган ҳурматли меҳмонлар!

Бугун биз меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни, меҳнат ва тинчликнинг баҳор байрами — Биринчи Майни тантанали нишонламоқдамиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан пойтахтимиз меҳнаткашларини, Советлар мамлакатининг барча гражданларини, бутун дунёдаги дўстларимиз ва сафдошларимизни биринчи май билан чин кўнгилдан қутлайман. **(Давомли гулдурос қарсаклар).**

Биринчи май — пролетар интернационализми байрами. Халқаро ишчилар синфининг кўпгина бўғинларига хос шонли жанговар традицияларнинг давомийлиги, ишчилар синфининг эксплуатацияни ва социал адолатсизликни тугатишга, озод меҳнат дунёсини қуришга маҳкам бел боғлаганлиги ўтган аср охиридаги биринчи йиғилишлардан ва маҳфий ўтказилган маёвкалардан тортиб, ҳозирги вақтдаги қудратли биринчи май намойишларигача — мана шуларнинг ҳаммасида яққол кўриниб турибди.

Меҳнаткашларнинг азалдан қилиб келган орзулари, яхши келажакка бўлган интилишлари эндиликда — чинакам амалга ошмоқда. Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари ўзлари қилган тарихий ишлар учун фахрланиб. биринчи майни кутиб олмоқдалар Социализмнинг улуғ ғалабаларида мужассамлашган марксизм-ленинизм ғоялари жуда кенг халқ оммасининг онгига ва қалбига сингиб бормоқда.

Мана шу байрам кунида совет кишилари социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқларига янги турмуш қуришда сидқидилдан янада муваффақиятлар тилайдилар. Империализмга қарши курашда ҳал қилувчи куч бўлган, тинчлик ва социал тараққиётнинг таянчи бўлган жаҳон социалистик системаси ривожланаверсин, мустаҳкамланаверсин! **(Гулдурос қарсаклар).**

Капиталистик мамлакатлардаги ишчилар синфининг монополияларга қарши, ўзларининг сиёсий ва социал-иқтисодий ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, социалистик идеалларнинг тантанаси учун олиб бораётган қудратли кураши кучайиб бораётганлиги давримизнинг характерли белгиси бўлиб қолди.

«Жаҳон улуғ меҳнат армияси» билан ўзининг синфий бирдамлигини чуқур ҳис қилиш Маркс, Энгельс, Лениннинг барҳаёт ғоялари билан тарбияланган совет кишилари учун узвий хос хусусиятдир. Пролетар бирлиги империализмга қарши олиб борилаётган машаққатли курашдаги ғалабаларнинг қудратли кучи ва манбаидир.

Жаҳон ишчилар ҳаракатининг барча отрядларига, синфий курашдаги сафдошларимизга, уларнинг синалган авангарди — Коммунистик ва ишчи партияларга мана шу ердан, Қизил майдондан туриб алангали салом йўллаймиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

«Бутун дунё пролетарлари бирлашингиз!» деган шиор остида бошланган биринчи май эндиликда жаҳонни революцион қайта қуриш учун курашаётган барча кишиларнинг бирлик байрамидир.

Миллий ва социал озодлик учун, мустамлакачилик зулмининг ва ирқий тенгсизликнинг ҳамма турларини тугатиш учун курашувчилар социалистик мамлакатларнинг халқлари билан, ишчилар синфи билан ёнма-ён бўлиб, халқаро бирдамлик байроғи остида тўпланмоқдалар.

Биринчи май кунида биз АҚШ агрессиясига қарши қаҳрамонона кураш олиб бораётган Вьетнам, Лаос ва Камбоджанинг мард ватанпарварлари билан жанговар бирдамлигимизни яна бир марта таъкидлаймиз. Биз ўзининг ҳаққоний ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган араб мамлакатларининг халқлари билан, миллий озодлик, антиимпериалистик ҳаракатнинг барча кучлари билан бирдаммиз. Улар бундан буён ҳам совет халқининг мадад беришига қатъий амин бўлишлари мумкин.

Бизнинг мамлакатимизда биринчи май байрами КПСС XXIV съездининг улуғвор режалари муваффақиятли амалга оширилаётган вазиятда, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг шонли ярим асрлик юбилейи бўсағасида нишонланмоқда. Съезддан кейин ўтган бир йил ичида бизнинг мамлакатимиз тағин ҳам қудратлироқ бўлиб қолди. Унинг иқтисодий ва мудофаа потенциали кучайди. Халқ фаровонлигини яхшилаш тўғрисида катта-катта чора ва тадбирлар амалга оширилмоқда. Социалистик демократия, советларнинг, жамоат ташкилотларининг фаолияти янада ривож топди. Меҳнаткашлар давлатни бошқариш ишларида тобора актив ва астойдил катнашмоқдалар. Совет жамиятининг ғоявий ва социал-сиёсий бирлиги мустаҳкамланди.

Совет кишилари съезддан кейинги йил натижаларини якунлар эканлар, партия XXIV съездининг қарорларини амалга оширишда эришган муваффақиятларни ривожлантираверишга, беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини бажариш учун нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини яхши биладилар. Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш планларини қатъият ва изчиллик билан амалга ошириш зарурлиги ҳозир бизга тағин ҳам яққолроқ кўриниб турибди. Бу вазифаларни ҳал қилиш йўллари съезд томонидан белгилаб берилди, амалда синаб кўрилди, бутун совет халқи томонидан маъқулланди.

Совет кишилари партия сиёсатини тўла-тўкис қувватлаётганлиги, қўйилган вазифаларни бажаришга қизғин интилаётганлиги социалистик мусобақанинг кенгайиб бораётганлигида, ишлаб чиқариш илғорларининг зарбдор меҳнатида, коллективларнинг новаторлик ташаббусларида, шавкатли қуролли кучларимиз жангчиларининг Ватанга қилаётган фидокорона хизматларида ўз ифодасини топмоқда. Бутун мамлакатда кенг авж олиб кетган ватанпарварлик ғайрати бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида яққол намоён бўлди. Бу шанбаликда ўн миллионлаб совет кишилари қатнашди.

Қувончли биринчи Май кунида партиямиз ва давлатимиз барча шонли совет меҳнатчиларига — ишчилар, колхозчилар, зиёлиларга чуқур миннатдорлик ва ташаккур изҳор қиладилар. Улар Ватанимиз бахт-саодати йўлида, коммунизм қуришдек буюк умумхалқ иши йўлида фидокорона ижодий меҳнат қилаётганликлари учун чин кўнгилдан раҳмат деймиз! **(Давомли гулдурос қарсаклар. «Ура!» садолари).**

Ишонч ва зўр умидлар билан тўлиб-тошган совет халқи ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини — мамлакатимиздаги барча миллат ва элатлар бирлиги ва дўстлигининг катта байрамини кутиб олишга ҳозирланмоқда. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи — ленинча миллий сиёсат принципларининг жонли ифодасидир, эркин халқлар интернационал жипслиги ва қардошлигининг намунасидир. Партия совет кишиларини барча миллатлар ва элатларга чуқур ҳурмат руҳида, пролетар интернационализми ва ўзининг социалистик ватанига чексиз содиқлик руҳида тарбияламоқда.

Коммунизмга бораётган йўлимизда янги ғалабаларимизнинг гарови бўлган СССР халқларининг бузилмас дўстлиги абадий бор бўлсин, бирлиги мустаҳкамлансин! **(Давомли гулдурос қарсаклар, «Ура!» садолари).**

Ўртоқлар! Биз Биринчи Майни нишонлар эканмиз, КПСС XXIV съездининг ташқи сиёсат йўли нақадар активлик ва изчиллик билан амалга оширилаётганлигини кўриб турибмиз. Тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар эркинлиги ва мустақиллиги учун курашнинг съезд таклиф қилган программаси барча қитъаларда кенг эътироф этилди ва қўллаб-қувватланди. Юз миллионлаб холис ният кишилар бу программани ўз умидлари ва истакларининг ифодаси деб билмоқдалар.

Съезддан сўнг авж олиб кетган тинчлик ҳужуми давомида Совет Иттифоқининг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг позицияси тағин ҳам маҳкамроқ бўлиб қолди ва обрўйи мустаҳкамланди, империализмнинг агрессив сиёсатига қарши чиқаётган, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини ҳимоя қилаётган кучлар активлашмоқда, реакциянинг кирдикорларига қарамай Европа қитъасидаги сиёсий иқлим тамомила ўзгармоқда, Европани мустаҳкам тинчлик ва самарали ҳамкорлик районига айлантирмоқ учун реал шарт-шароит вужудга келтирилмоқда.

Кескинликни юмшатишга, етилган халқаро проблемаларни бартараф қилишга астойдил уринаётган Совет Иттифоқи ҳар доим принципиал позицияда туриб ҳаракат қилмоқда, жаҳон социализмининг манфаатларини, барча дўстларимизнинг ва иттифоқчиларимизнинг манфаатларини, империализмга қарши ҳаққоний кураш олиб бораётган халқларнинг манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқда.

Азиз ўртоқлар!

Ҳар сафарги Биринчи Май байрами — империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашувчилар армиясининг жанговар кўригидир. Бугун биз бу ерда, улуғ Ленин Мавзолейи олдида туриб тантанали равишда яна бир марта айтамизки, Совет Иттифоқи барҳаёт марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми ғояларининг зафарли байроғини, халқлар эркинлиги ва бахт-саодати учун кураш байроғини бундан буён ҳам баланд кўтариб олға бораверади. **(Гулдурос қарсаклар).**

Яшасин меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — Биринчи Май! **(Давомли гулдурос қарсаклар. «Ура!» садолари).**

Коммунизм қураётган улуғ совет халқига шон-шарафлар! **(Гулдурос давомли қарсаклар. «Ура!» садолари).**

Яшасин ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг синалган авангарди, коммунизм учун курашда совет халқининг йўлбошчиси ва ташкилотчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

(Давоми 2-бетда).

ҚАРДОШЛИКНИНГ ҚУДРАТЛИ ҚАНОТИ

ТОШКЕНТДА 1 МАЙ НАМОЙИШИ

...Тинчлик, меҳнат, эркинлик, тенглик, қардошлик, бахт-саодат — совет кишиси ҳозирги кунининг рамзи бўлиб қолган бу сўзлар Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдонни 1 Май кунида безатиб турган қизил алвонларга олтин харфлар билан ёзиб қўйилибди. Кўклам шабадаси бу ерга қўшиқлар садосини, маршлар оҳангини олиб келмоқда. Тантанали намойишчиларнинг колонналари мана шундай қўшиқлар ва маршлар билан шу ерга шаҳарнинг ҳамма томонидан келмоқда.

Майдон атрофидаги бинолар пештоқида марксизм-ленинизм асосчиларининг портретлари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретлари, 1 Май Чақириқлари кўзга яққол ташланиб турибди.

Ҳукумат минбарида — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Курбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров. О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, С. Р. Расулов туришибди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов намойиш қатнашчиларига, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига қарата нутқ билан мурожаат қилди.

Ҳозирги вақтда совет халқи деди, Н. М. Матчонов КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топганлигининг шонли 50 йиллиги туфайли вужудга келган жуда катта сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати вазиятида яшамоқда.

Бугун биз ғоят фахрланиб шуни айтишимиз мумкинки, совет кишиларининг қаҳрамонона куч-ғайратлари жуда улкан муваффақиятлар билан якунланди. Тўққизинчи беш йилликнинг бунёдкорлик вазифаларини амалга ошириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари муносиб ҳисса қўшаётганликларини кўриб қувонмоқдамиз.

Янги беш йиллик биринчи йилининг ва шу йил тўрт ойининг саноат ишлаб чиқариш соҳасидаги топшириқлари муваффақиятли адо этилди. Кўп минг кишилик бинокорлар масъулиятли вазифаларни бажармоқдалар. Қаҳрамон пахтакорларимиз, Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларидаги меҳнатчилар умум халқнинг иззат-ҳурматини қозондилар. Шу кунларда колхозлар ва совхозлар кечикиб келган кўкламнинг мураккаб шароитида қишлоқ хўжалик ишларини тез суръатлар билан ва сифатли қилиб бажариш учун, пахта, дон, озуқа экинларидан мўл ҳосил олиш учун, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш учун, олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун жонбозлик билан курашмоқдалар. Социалистик Ўзбекистон фани ва маданияти, халқ маорифи тўхтовсиз ўсиб бораётганлигини, адабиётимиз ва санъатимизнинг янги муваффақиятларини ҳаммамиз кўриб турибмиз.

Мамлакатимиздаги ҳамма республикаларнинг меҳнатчилари, барча совет кишилари ягона орзу-истак билан яшаб, биргаликда қувонмоқдалар. Ягона марксизм-ленинизм идеологияси, иқтисодий ҳаётнинг муштараклиги, олижаноб юксак мақсадлар уларни битта улкан социалистик оилага бирлаштирди. Уларнинг ҳаётий манфаатлари ва тақдирлари Коммунистик партиянинг ғоят улуғвор планлари билан чамбарчас боғланган. Совет Ўзбекистони асрий қолоқликдан меҳнат ва турмушнинг ҳамма соҳаларида мислсиз тараққиётга олиб борадиган йўлни бахтли совет юлдузи остида, тенг ҳуқуқли республикалар оиласида, Коммунистик партиянинг ленинча миллий сиёсати амалга оширилганлиги туфайли тарихан қисқа муддатда босиб ўтди.

Биз ленинча халқлар дўстлигини бундан буён ҳам сергаклик билан асраб янада кўпроқ мустаҳкамлайверамиз ва ривожлантиравeрамиз. Бизнинг кучимиз, шон-шуҳратимиз, ижодкорликнинг манбаи, коммунистик қурилишдаги янги ғалабаларимизнинг гарови мана шу дўстликдадир.

Мана шу тантанали соатда бугунги намойиш қатнашчиларини, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларини, барча меҳмонларимизни Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан катта шодиёна байрам — 1 Май байрами билан — тинчлик ва меҳнат байрами билан қизғин, сидқидилдан муборакбод қилишга, ҳаммангизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, меҳнатда ва ўқишингизда, бутун ҳаётингизда, ССР Иттифоқининг ярим асрлик юбилейига бўлаётган умумхалқ тайёргарлигида, КПСС XXIV съезди белгилаб берган коммунистик қурилиш улуғ вазифаларини амалга ошириш учун курашда янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

(Давоми 2-бетда).

ЛЕНИНИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА

(Боши биринчи бетда).

(Қизил майдон узра гулдурос давомли қарсаклар янграйди. Митинг иштирокчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ленинчи Марказий Комитети шарафига табрик сўзларини айтадилар. Бир неча марта «Ура!» садолари янграйди. Майдонда пролетар гимни «Интернационал»нинг тантанали садолари эшитилади).

* * *

Миллион-миллион совет кишилари, жаҳондаги кўпгина мамлакатларнинг меҳнаткашлари ўртоқ Н. В. Подгорний нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Тантанали митингни Совет Иттифоқининг ҳамма радио станциялари, марказий телевидение, «Интервидение» ва «Евровидение» системалари олиб кўрсатди ва эшиттирди.

Минглаб оғизлардан чиққан «Ура!» садолари яна майдон узра янграб, шундай хитоблар эшитилади:

— Яшасин КПСС!

— Халқ билан партия якдил!

— КПСС Ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар, шон-шарафлар, шон-шарафлар!

— Коммунизм ғалаба қозонади!

Митингнинг минг-минглаб қатнашчилари «Биз — коммунистлар» қўшиғи садолари остида В. И. Ленин Мавзолейи ёнидан ўтадилар.

Шундан сўнг байрамнинг бошқа колонналари давлат универмаги ва тарих музейи ёнидан майдон маркази сари йўл олади. Байрам қатнашчилари майдон марказида йиғилиб «КПСС» деган улкан ҳарфларни ҳосил қиладилар.

Совет халқини Ленин йўлидан коммунизм ғалабаси сари бошлаб бораётган жонажон Коммунистик партия шарафига айтилган хитоблар янграйди.

Бу ерда, мамлакатнинг бош майдонида ютуқ ва ғалабаларимизнинг йилномаси равшан намоён бўлади. Меҳнаткашлар намойиши бош колоннасининг машиналари майдонга кириб келади. Ранг-баранг безатилган панно, макетлар, транспарантлар бизнинг яратувчи айёмимиз, партия билан халқ бирлиги, меҳнаткашлар тўққизинчи беш йиллик планларини шараф билан амалга оширишга тайёр турганликлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Олдиндаги машинада Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг асосчиси, жаҳонда биринчи социалистик давлат ижодкори В. И. Ленин портретини кўрамиз. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретлари қўйилган машиналар келмоқда. Транспарантлар, шиорларда КПСС ва Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини маъқулловчи, партия белгилаб берган йўлдан оғишмай олға боришга бел боғланганлигини билдирувчи сўзларни ўқиймиз.

КПССнинг тарихий XXIV съездига бағишлаб безатилган машина майдонда ўтаётганда Ленин партияси, яратувчи совет халқи шарафига айтилган хитоб сўзлари қудратли тўлқин бўлиб янграйди, бир панно съезд ишлаб турган пайтни акс эттирган: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев минбарда туриб партия Марказий Комитети номидан Ҳисобот докладини қилмоқда. «Халқ фаровонлигини ошириш — партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсадидир», — деб ёзилган транспарантда.

Мамлакатимизнинг байроқлари билан ўралган Давлат герби ўрнатилган машина ўтади. «Халқлар дўстлиги — буюк куч, партия шу халқлар дўстлигини ардоқлайди» деб ёзилган шиор қизил ҳарфлар билан битилган. Биз миллатлар бирлиги байрамини, СССР деган улуғ бир ном билан аталувчи давлат байрамини завод ва фабрика цехларида, қурилиш майдонларида, колхоз ва совхоз далаларида, олимларнинг лабораторияларида эришилган янги-янги ғалабалар билан нишонлаяпмиз. Барча қардош республикалардан меҳнатда эришилган зафарлар тўғрисида хушхабарлар келиб турибди. КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида» қабул қилган қарорида: «Ишчилар синфи, барча меҳнаткашларнинг муҳим манфаатларини ифодаловчи, ленинча миллий сиёсат ўтказувчи Коммунистик партиягина барча миллат ва элатларни ягона интернационал қардош қилиб жипслаштира олди ва уларнинг куч-қувватларини янги жамият яратишга йўллай олди», — дейилади.

«Беш йиллик биринчи йили плани муваффақиятли бажарилди!» деган қирмизи сатр фахр билан колонналар узра кўтарилган. Унинг ортида эришган муваффақиятларимизнинг рақамини кўрамиз. Халқ меҳнат-шавкати гимни, ҳаётимизнинг ёрқин нишоналари шу рақамларда акс этган: «Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 7,8 процент ошди», «19 миллион нафар совет кишиларининг иш ҳақи ва пенсиялари оширилди», «3 миллион оила уй-жой шароитларини яхшилади» деган сатрларни ўқиймиз.

Намойиш қатнашчиларининг янги колонналари — ССР Иттифоқи тарихининг янги-янги саҳифаларини ифодалайди. «Улкан мамлакат, қўзғол!» деган чақириқ Ватан узра янграган даҳшатли йилларни хотирамизга туширувчи машина секин юриб бормоқда. Ғалаба байроғи фонида «Ватан уруши ордени» ифодаланган. Бу ерда «Фронт ва фронт орқаси қаҳрамонларига шон-шарафлар!» деган шиор тортилган. Инсоният жаҳонни фашистлар истибдодидан халос қилган совет халқининг ўлмас жасоратини ҳеч қачон эсидан чиқармаяжак. Совет жангчилари ва қардош мамлакатларнинг жангчилари социализм ғалабаларини мустаҳкам қўриқлаб турибдилар. Байрам намойишининг кўркам панноларидан бирида мана шу фикр ифодаланган.

«Орленок» деган жўшқин овозли бир қўшиқ байрам симфониясига қўшилиб кетади. Зарғалдоқ тусдаги скафандрлар, оппоқ шлемлар кийиб олган ёш гагаринчилар шаҳдам қадам ташлаб ўтмоқдалар. Улар кетидан ёш армиячилар, ёш денгизчилар, ёш санитария дружиначи қизлар, сафма-саф ўтиб бормоқда... В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионерлар ташкилоти тузилганига ярим аср бўлди. Пионерлар байроғидаги: «Улуғ В. И. Ленин васият қилганидек яшаш, ўқиш ва курашга доим тайёрмиз!» деган сўзлар кекса авлод анъаналарига садоқат қасамёди деб қабул қилинади.

Бугун минг-минглаб транспарантлар, панно, шиорларда «тинчлик!» деган сўз такрор-такрор ёзилган. КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ва партиямиз, ҳукуматимиз изчиллик билан амалга ошираётган тинчлик программасини планетамизнинг миллион-миллион меҳнаткашлари тобора кўпроқ қўллаб-қувватламоқда. Байрам алвонига «СССР— тинчлик, демократия ва социализм таянчи» деб ёзилган.

Бир асрдан зиёд илгари бонг уриб янграган «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган чақириқ худди мана шу сўзлар билан ҳамоҳанг бўлиб, оташдек ярқирамоқда ва ҳозир да барча меҳнаткашларни ўз ҳуқуқлари учун, порлоқ келажак учун курашда жипслашувга даъват этмоқда.

Жаҳон социалистик системаси — ленинча интернационализм ғояларининг жонли тимсолидир. Биринчи Май қардош социалистик мамлакатларнинг байроқларини ягона бир флагштокда Қизил майдон узра кўтарган. Бу байроқлар ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган давлатлар ҳамкорлиги программасининг улуғворлигини ифодалайди. Байроқлар бирлиги мақсадлар бирлигини ифодалайди.

«Социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари! Дўстлик ва бирликни мустаҳкамлаш учун, қардошларча ўзаро муносабатларни янада ривожлантириш учун курашингиз!» — деб ёзилган транспарант колонналар узра кўтарилган.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар империалистларнинг кирдикорларини фош қилиб, Европани тинчлик ва ҳамкорлик китъасига айлантириш учун Осиёда коллектив хавфсизлик системасини яратиш учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун кураш олиб бормоқдалар.

Ҳамиша ўзларининг интернационал бурчларига содиқ совет кишилари биринчи май куни тинчлик, миллий мустақиллик учун, демократия ва социал тараққиёт учун курашчилар билан бирдамликларини яна бир бор изҳор қилмоқдалар. Қизил майдондаги: «Жаҳон социалистик системаси ривожланаверсин ва мустаҳкамланаверсин!», «Барча антиимпериалистик кучларнинг бирлиги учун курашайлик!», «Қаҳрамон Вьетнам халқига шон-шарафлар!», «Араб халқларининг одилона курашини қўллаб-қувватлаймиз!», «Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик бўлсин!» деган шиорлар бугун мана шуларга даъват этмоқда.

«Коммунизм ғалаба қозонади» деган катта шиор ёзиб қўйилган машина қизил байроқлардан иборат эскорт ҳамроҳлигида ўтиб боради.

Кўклам шабадасида шойи байроқлар камалакдек товланмоқда. Спортчилар майдонга кириб келадилар. СССР байроғи остидаги машинада жаҳон чемпионлари, Саппородаги қишки олимпиада чемпионлари, мамлакат ва Европа чемпионлари ўтмоқдалар. Атоқли спорт мастерлари ва куни кеча янги ГТО комплексига норма топширган физкультурачилар ўтиб борадилар.

Майдонга болалар кириб келади. Улар гимнастика машқларини ижро қиладилар. «Бахтли болалигимиз учун жонажон партиямизга раҳмат!» деган жўшқин сўзлар янграйди.

Вальс оҳанглари эшитилади ва байрамнинг янги қатнашчилари қизил майдон марказида саф тортиб ўроқ ва болға ҳосил қиладилар.

Сидқидилдан айтилган:

— КПСС ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар!

— Совет ҳукуматига шон-шарафлар!

— Ватанимизга шон-шарафлар, шон-шарафлар, шон-шарафлар! деган сўзлар майдон узра янграйди.

«Ура!» садолари, қарсаклар тўлқини янграйди.

Пионер ва октябрятлар Мавзолей поғоналаридан тез чиқиб бориб, партия ва ҳукумат раҳбарларига баҳор гулдасталарини тутқазадилар.

Пойтахт меҳнат аҳлининг байрам марши бошланади. Намойишчилар колонналари шодиёна оқими кириб келади. Пойтахт байроғи ва «Қаҳрамон шаҳар— Москва» бадиий панноси ишланган машина олдинда келмоқда. Унинг кетида беш йиллик топшириқлари бажарилганлиги тўғрисида, ССР Иттифоқи 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақада эришилган муваффақиятлар тўғрисида москваликлар берган рапортлар ёзилган машиналар келмоқда. КПСС XXIV съездида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев пойтахтни намунали коммунистик шаҳарга айлантириш вазифасини қўйди. Москваликлар ана шу вазифани сабот-матонат билан амалга ошириб бормоқдалар.

«Серп и молот» металлурглари ўтиб бормоқда. Биринчи сафларда — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони катта вальцовщик А. И. Петуховни, унинг касбдош ўртоқлари И. А. Савельев, В. Е. Плясовни, пўлат қуювчи В. И. Коптевни, СССР Олий Советининг депутати В. В. Клюевни кўрамиз. Бундан бир йил аввал мамлакатнинг ҳамма пўлат қуювчиларига мурожаат қилиб, беш йиллик охирига мўлжалланган 150 миллионинчи тонна пўлат қуйиш ҳуқуқи учун курашга даъват қилган ишчи-депутат шу киши бўлади. Биринчи майга берилган ишчи рапортида: В. В. Клюев бригадаси беш йиллик бошланганидан бери пландагидан ташқари 410 тонна пўлат эритганлиги айтилган.

Пўлат қуювчилар колоннасида меҳнат ветеранлари ҳам, ёшлар ҳам бор. 1905 йилда Павел Кабелевский «Гужон» ишчиларини баррикадаларда туришга даъват этган эди. Бугунги кунда унинг набиралари Виктор билан Нина заводнинг етакчи мутахассисларидан ҳисобланади.

Намойишчилар «Красный пролетарий» станоксозлик заводининг «Биринчи Майга пландагидан ташқари 43 та станок тайёрлаб бердик!» деб ёзилган шиорини кўтариб олганлар.

— Ҳозир бизнинг асосий маҳсулотимиз — серунум ва ғоят аниқ ишлайдиган токарлик универсаллари ва программа билан бошқариладиган агрегатлардан иборат бўлиб қолмоқда, дейди йиғувчи слесарлар бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. В. Ермилов.

Биз байрам маршида давлат сифат белгиси — беш қиррали шаклни тез-тез кўриб турдик. Москва меҳнат аҳлининг кўпгина буюмларига шундай белгилар қўйилган. В. В. Куйбишев номли электрзаводи трансформаторлари ҳам олий сифат эталонига сазовор бўлган.

Ленин комсомоли номли автомобиль заводи колоннаси Май байрамига бағишланган қувноқ қўшиқ айтиб қизил майдонга кириб келади. Улар шоду хуррам: завод йил бошидан бери пландагидан ташқари 600 та «Москвич» ишлаб чиқарган.

«Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтирамиз!» деган шиор майдонда жуда кўп марта такрорланди. Пойтахт ишчилар синфи беш йилликнинг халқ фаровонлигини оширишдан иборат асосий вазифасини бажаришга қўшаётган ҳиссаси тўғрисида берган юзлаб рапортлар шуни билдиради.

Маҳсулотлари кишиларнинг эҳтиёжини бевосита қондириш билан боғланган «Трехгорная мануфактура», Щербаков номли комбинатлар, «Женская мода» бирлашмаси ва бошқа кўп корхоналар ишчиларининг маҳсулотлари ранго-ранг товланиб, тантана билан ўтиб боради. Москва ўз корхоналари бугун кечагидан яхшироқ ишлаётганлиги ва кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқараётганлигини ўзининг биринчи май намойишида яққол ифодалайди. Кишиларнинг фаровонлиги юксалмоқда — беш йилликнинг асосий вазифаси амалга оширилмоқда. Пойтахт ҳар бир ишчи кунининг улуғворлигини, ишчи вақтимизнинг қадр-қимматини колонналар берган рапортлардан билиб оламиз.

Бинокорлар ўтиб боришмоқда. Москвада ҳар куни 500 дан ошиқ оила янги уйларга кўчиб кирмоқда. Шу кишиларнинг шодлиги — пойтахт кварталларини яратаётган кишиларга энг яхши мукофотдир.

Қизил майдон ҳосил ижодкорларини табриклайди. Намойишчиларнинг сафларидаги катта-катта тематик паннолар қишлоқ хўжалиги борасидаги планларимизнинг улуғворлигини акс эттиради. Ҳосили етилган дала фонида ишланган комбайнни, олисдаги элеваторни кўрамиз. Беш йиллик план мамлакат учун 195 миллион тоннадан иборат қилиб белгиланган ўртача йиллик дон ҳосили рақамлари қирмизи ҳарфлар билан битилган. Транспарантларда: «Партиянинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги директиваларини муваффақиятли бажарамиз!», «Қишлоқ хўжалигини интенсивлаш йўлини амалга оширамиз», деб ёзилган.

К. А. Тимирязев номли қишлоқ хўжалиги академиясининг студентлари ва муаллимлари қизил майдонга кўклам ифодасини кўтариб келишибди. Уларда қайинзорни ҳам, гуллаган боғни ҳам кўрасиз.

Совет фани штаби — СССР Фанлар академияси президиумининг намояндалари минбар ёнидан ўтиб боради. Улар орасида жаҳонга донг таратган олимлар, совет халқи фахрланса арзигудек Ватан мукофотлари ва халқаро мукофотларнинг лауреатлари бор.

Одамлар оқимида катта бир шар ҳаракат қилиб бормоқда. Бу Марс планетасининг макетидир. Шар устида совет космик разведкачиси турибди. Бу макет Советлар мамлакати коинотга ҳужум қилишда эришган муваффақиятларини ифодалайди. «Марс» станциясининг антенналарида сигнал лампочкалари ўчиб ёниб турибди. Ҳаракат қилдирувчи установка ишламоқда: совет кишиларининг қўли билан ясалган ва коинотнинг яна бир сирини элтаётган космикаппарат «Қизил планета»дан кўтарилай, деб тургандек.

Қизил майдонга янги-янги колонналар оқими кириб келади. Москва комсомолларининг 10 минг кишилик колоннаси пойтахт меҳнаткашлари намойишини поёнига етказади.

... Қизил майдондаги байрам намойиши бир неча соат давом қилди. У совет халқи бирлиги, совет халқининг Ленин партияси теварагида жипслашганлиги, КПСС XXIV съездининг тарихий режаларини сабот-матонат билан амалга оширишга аҳд қилганлигининг тўлқинлантирувчи намойиши бўлди.

Ушбу репортажни Қизил майдондан ТАСС мухбирлари: М. Баратянц, О. Бузулук, И. Новиков, В. Петруня, Д. Смирнов олиб бордилар.

ТОШКЕНТ. В. И. Ленин номидаги майдон. Суратда шаҳар меҳнаткашларининг байрам намойиши. А. Тўраев фотоси.

ҚАРДОШЛИКНИНГ ҚУДРАТЛИ ҚАНОТИ

(Боши 1-бетда).

1 Май. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, мамлакатимиз халқлари дўстлиги, қаҳрамон совет халқи, улуғ Ленин партияси шарафига табрик хитоблари янграйди. СССР ва Ўзбекистон ССР давлат гимнлари ижро этилади.

Байрам маршининг садолари эшитилади. Шу марш бошланиши биланоқ майдон байроқлар оқими билан тўлади. Энг олдинда — ССР Иттифоқининг қизил байроғи, барча қардош республикаларнинг байроқлари. Бу байроқлар ва унинг кетидан кўтаришиб келаётган СССРнинг жуда катта харитаси, бу харита кетидан бамисоли фахрий вахтада тургандек барча қардош халқларнинг вакиллари колоннаси келаётганлиги улуғвор манзарани намоён этади. Бугун Тошкент диёрига бутун мамлакат ўз вакилларини юборгандек туюлади. Гўё улар мана шу қувончли кунда қўлни-қўлга бериб Ўзбекистоннинг бош майдонидан ўтаётгандек, совет халқлари дўстлигини, қардошлигини улуғ Совет Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини шарафлаётган байрам қўшиқларига ўз овозлари билан жўр бўлаётгандек туюлади.

Намойишчиларнинг колонналари тўрт оқим бўлиб майдонга кириб келадилар. Мана, Ленин районининг колоннасида Октябрь революцияси номидаги заводнинг ишчилари, инженерлари, техниклари, биринчи маёвкаларда қатнашганларнинг бевосита ворислари ва уларнинг шонли революцион традицияларини давом эттирувчилар келишяпти. Улар тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақада, партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда эришган меҳнат муваффақиятлари тўғрисидаги рапортларини кўтариб майдондан ўтдилар.

Трибуналарда гулдурос қарсаклар бошланади: байрам колонналари тепасида жуда катта «Антей» парвоз қилаётгандек туюлади. Тошкент самолётсозлари мана шу улкан самолёт макетини байрам намойишига кўтариб чиққанлар. Уларнинг қўли билан яратилган мана шу ҳаво кемаси бутун дунёда шуҳрат қозонди. В. П. Чкалов номли авиация заводи цехларида «Беш йилликни меҳнат унумдорлиги жиҳатидан тўрт ярим йилда бажарамиз» деган ҳаракат бошланган. Бу шиор Тошкентдаги кўпгина завод ва фабрикаларнинг вакиллари кўтариб келаётган ёрқин плакатларда қайта-қайта такрорланади. «Ташсельмаш» заводи коллективи ҳозирги беш йиллик программасини муваффақиятли бажариш учун кураш олиб бораётганлиги тўғрисида ҳикоя қилади. Завод машинасозлари бу йил пландан ташқари 22 та пахта териш машинаси тайёрлаб беришди. Байрам арафасида эса заводнинг йиғув цехидан янги «зангори кема» тайёр бўлиб чиқди. Бу — кенг қаторларда ишлаш учун мўлжалланган ва тажриба учун ишлаб чиқарилган пахта териш машинаси.

Одамлар оқими тўхтовсиз келиб турибди. Тўқимачилар — биринчи беш йиллик йилларида тўқимачилик комбинатини қурган азаматларнинг фарзандлари ва неваралари майдонга кириб келди. Турдош корхоналарнинг «Минглар шартномаси» деган мусобақаси мамлакатда худди ўша йилларда вужудга келган эди. «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг ишчилари, озиқ-овқат индустриясининг ходимлари, савдо, маиший хизмат комбинатининг ходимлари халқ истеъмол қиладиган яхши молларни кўпроқ беришга, халқ фаровонлигини янада ошириш тўғрисида партия берган топшириқларни яхшироқ бажаришга интилаётганликларини изҳор қилиб тўқимачилар билан бирга 1 Май майдонидан ўтишди.

Баланд иморатнинг макети майдон бўйлаб ўтиб бормоқда. Тошкентда сони энг кўп ва фахрли касблардан бирининг намояндаларидан бўлган бинокорларни минбардагилар қизғин табриклайдилар. Метро қурувчилар бу йил биринчи марта намойишчилар сафидан жой олди. Метронинг биринчи станциясига пойдевор қурилганлиги тўғрисидаги хабар 30 апрелда Ўзбекистон пойтахтида тарқалди. Унга СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги номи берилди.

Намойишчиларнинг қўлларида даста-даста баҳор гуллари. Улар алвон лолалар, муаттар сирень гуллари, нозик қалампир гуллари билан бирга ўзбек диёрининг энг гўзал гулини, оппоқ пахта чаноқларини ҳам кўтариб олганлар. Ўзбекистон беш йилликнинг иккинчи йилида мамлакатга 4 миллион 500 минг тонна пахта бериш мажбуриятини олганлиги мана шунинг ўзидан ҳам кўриниб турибди. Бу мажбурият фақат пахтакорларгагина тааллуқли эмас. Тошкентликлар — тракторларни, сеялкаларни ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини яратаётган ишчилар, ўз меҳнати билан далаларнинг унумдорлигини оширишга интилаётган олимлар ҳам бу мажбуриятни ўзлариники, деб ҳисоблайдилар.

Колонналар узра кўтаришиб бораётган китобларнинг макетлари кўзга ташланади. Халқ чолғу асбобларининг садолари духовой оркестр оҳангига қўшилиб кетади. Ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, артистлар, хуллас коммунизм қурувчиларининг шижоатини ўз меҳнати билан улуғлаётган кишиларнинг ҳаммаси 1 Май байрамига совға-салом билан келдилар.

Гуллар, табассумлар, колонналардан кўзга ташланаётган чиройли кийимлар... Баҳор ўзининг бутун ранг-баранг бўёқларини шу байрамга туҳфа қилгандек, ўзининг бутун қувончини Тошкент 1 Майига сахийлик билан тортиқ қилгандек туюлади. Колонналар узра ёшларнинг қўшиқлари жаранглайди. Партиянинг ишончли ўринбосари, содиқ ёрдамчиси комсомол қадам ташлаб келмоқда. Майдондагилар мактаб ўқувчиларини айниқса қизғин кутиб оладилар. «50» — бу рақам колонналар тепасида олтиндек ярқираб турибди. Бу рақам Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг шу ойда бутун мамлакат нишонламоқчи бўлиб турган юбилейидан дарак беради.

Қаҳрамон Вьетнам халқининг ёш вакиллари — Тошкент давлат университетининг студентлари В. И. Ленин ҳайкали ёнидан ўтаётганларида уларни трибунадагилар қизғин қарсаклар билан табриклайдилар. Халқаро байрам кунида Тошкент, бутун Ўзбекистон меҳнаткашлари империализмга қарши, тинчлик ва халқлар бахт-саодати учун курашаётган барча кишиларга ўзларининг жанговар бирдамликларини изҳор қиладилар.

Район колонналарининг намойиши тугади. Оркестр бир дақиқа жим қолади. Сўнгра унинг овози худди янги куч олгандек янграйди: энди 1 Май майдонига физкультурачилар кириб келишади. Уларнинг кўкламдаги энг яхши бўёқларини ўзида акс эттирган ёшлик, куч-қувват, гўзаллик паради байрам тантанасини якунлади.

1 Май кунида Тошкент меҳнаткашлари Коммунистик партияга содиқликларини, КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширишга тайёр эканликларини яна бир марта намойиш қилдилар.

* * *

1 май байрами В. И. Ленин майдонидан шаҳар кўчаларига ва боғларига таралди. Бу байрам маданият паркларида, театрларда ва концерт залларида давом этди, тошкентликларнинг уйига кириб келди.

С. ФРОЛОВА, Г. ЛИПШИЦ,
Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбирлари.

УНВОНЛАР МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Қ. К. ДУСТМУҲАМЕДОВАГА «УЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КУРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТУҒРИСИДА

Хореография санъати соҳасидаги хизматлари ва юксак ижрочилик маҳорати учун. М. Қориёқубов номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўзбек давлат филармонияси «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг балет артисти Қизлархон Камоловна **Дўстмуҳамедовага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист», фахрий унвони берилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил. 30 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Г. ЕҚУБОВАГА «УЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КУРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТУҒРИСИДА

Театр санъати соҳасидаги хизматлари ва юксак ижрочилик маҳорати учун М. Қориёқубов номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўзбек давлат филармониясининг артисти Гулсара **Ёқубовага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил. 30 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. МИРАЛИЕВ ВА А. С. МАКАРЕНКОГА «УЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КУРСАТГАН УҚИТУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТУҒРИСИДА

Малакали ёш ишчи кадрлар тайёрлаш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилсин:

Миралиев Эргаш — Самарқанд область 7-қишлоқ ҳунар техника билим юрти ўқитувчиси.

Мақаренко Анатолий Семёнович — Тошкент шаҳар 14-ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил. 30 апрель.
Тошкент шаҳри.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирлигининг қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш бўлими старший референти Леонид Давидович **Колчинский**ни республика совет органларида узоқ йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йўл тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

ЧИРЧИҚ. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг коллективи хушхабар олди. Чирчиқлик металлурглар шу йилнинг биринчи кварталида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби бўлдилар. Комбинат коллективи йил бошидан буён пландан ташқари бир неча юз минг сўмлик маҳсулот берди. Коллективга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи топширилди.

ТОШКЕНТ. Бинокорлар байрамга Қорақамиш массивида саҳни юз минг квадрат метр келадиган уй-жойни, 1104 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси, Чилонзордаги микрорайонлардан бирида 140 ўринли болалар боғчасини, Янгиобод массивида кирхона, магазин ва бошқа объектларни ишга туширдилар.

БУХОРО. Биринчи Май арафасида Бухоро педагогика институтининг студентлари учун ажойиб туҳфа — замонавий ускуналар билан таъминланган, ойна ва пўлатдан қурилган икки қаватли овқатланиш комбинати ишга туширилди. Бу ерда бир йўла 300 киши овқатланиши мумкин.

МЎЙНОҚ. Мўйноқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг балиқчилари қабул пунктларига 4250 центнер балиқ топшириб, балиқ овлаш ярим йиллик планини жанубий оролда биринчи бўлиб бажардилар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИДАН

РЕСПУБЛИКАМИЗДА БАЙРАМ ТАНТАНАЛАРИ

Ўзбекистон меҳнат аҳли қувончли баҳор байрами — Биринчи Майга қўшиқлар айтиб, музика чалиб чиқди. Кўкатларга бурканган боғлар, майдонлар ва хиёбонлар қизил транспарантлар ва плакатлар билан безанган эди. Шаҳар ва қишлоқларнинг кўчаларига чиққан намойишчилар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада эришилган меҳнат зафарлари тўғрисида рапорт бердилар.

ТОШКЕНТ. В. И. Ленин номидаги майдон. Суратда: пойтахт саноат корхоналарининг ишчи, инженер-техник ходимлари, олий ўқув юртлари ва мактаб талабалари 1 Майни мана шундай шоду хуррамлик билан байрам қилдилар.

А. Тўраев фотолари.

ТОШКЕНТ

Корхоналар ва қурилишларнинг коллективлари байрамни янги муваффақиятлар билан кутиб олдилар. Йил бошидан бери пландан ташқари йигирма миллион сўмликка яқин маҳсулот ишлаб чиқарилди. Индустриал Чирчиқ намойишчилари колонналарида Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг коллективи фахрли ўрин олди. Бу коллективга биринчи кварталдаги иш якунлари бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида Биринчи Май арафасида СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи берилди.

Минглаб химиклар, машинасозлар, энергетиклар, пойафзалчилар шаҳарнинг марказий магистралидан ўтиб, В. И. Ленин номли майдонга келдилар.

Бекобод, Олмалиқ, Ангрен, Янгийўл меҳнатчилари байрам намойишига олиб келган транспарантлар СССРнинг олтин юбилейига тайёргарлик туфайли жўш урган меҳнат ғайрати тўғрисида ҳикоя қилди.

СИРДАРЁ

Область маркази — ГУЛИСТОНДА, қўриқ ўлканинг бошқа шаҳарлари ва ишчи посёлкаларида Биринчи Май байрами «Мирзачўл коммунизмга хизмат қилади» деган шиор остида ўтди. Чўлқуварларнинг эллик минг кишилик армияси шу куни яна беш минг гектар қўриқ ер пахтакорларга топширилганлиги тўғрисида, бу ерларда шу йилиёқ «оқ олтин» ҳосили етиштириш мумкинлиги ҳақида рапорт бердилар. Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилган зонасидаги пахтазорларнинг ўзи 136 минг гектарга боради. Бу эса, бутун Сирдарё областидаги пахта майдонининг салкам учдан икки қисмини ташкил қилади.

Мамлакатимиздаги етмишдан ортиқ миллат фарзандлари Мирзачўлни ўзлаштиришда қатнашмоқдалар. Уларнинг ҳаммаси ҳам бу ўлкани яшнаб турган воҳага айлантиришдан иборат бош план режаларини беш йиллик оҳиригача муваффақиятли бажариш учун куч-ғайратларини аямай меҳнат қилмоқдалар.

ФАРҒОНА

Кўча ва майдонлар байроқлар ва шиорларга шу қадар тўлиб кетдики, бамисоли Қизил дарё оқаётгандек бўлди. Тантанали намойишлар ўтказиладиган Карл Маркс кўчаси улуғвор тус олди. Байрам арафасида Ўзбекистоннинг Меҳнат шуҳрати китобига ёзилган Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг коллективи колонналарнинг бошида ўтишдек фахрли ҳуқуққа мушарраф бўлди.

Тўқимачилик комбинати, химиявий толалар заводининг байрам колонналари кўтариб ўтган диаграммалар ва ранг-баранг панноларда СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейи шарафига ўтказилаётган меҳнат вахтасида эришилган катта ғалабалар тасвирланган.

АНДИЖОН

Эрта тонгданоқ каттаю-кичик ясаниб, безаниб намойишга чиқди. Одамларнинг димоғи чоғ, руҳи тетик, қўлида гул, дилида қувонч, гулгун чеҳраларида табассум. Майин шабада байроқлар, алвонларни ҳилпиратади. Гражданлар уруши, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари намойишни бошлаб бердилар. Шундан кейин меҳнаткашлар колонналари бир текис саф тортиб, «Октябрь» майдонидан ўтдилар. Кўпгина транспарантларга «550 минг тонна Андижон пахтаси учун» деган шиорлар ёзиб қўйилган. Май олди мусобақасида энг яхши кўрсаткичга эришган коллективлар намойишнинг олдинги сафларида бордилар.

Шаҳрихон, Ленинск шаҳарлари, Андижон, Балиқчи, Бўз, Москва, Ленин, Хўжаобод, Избоскан, Марҳамат, Қўрғонтепа районларининг меҳнаткашлари ҳам байрамни зўр шодонлик билан ўтказдилар. Областнинг колхоз, совхозларида байрам баланд руҳ билан нишонланди.

САМАРҚАНД

Қадимий ва навқирон Самарқанд бугун барвақт уйғонди. Ноёб ёдгорликлар ҳусн-жамоли янада очилиб кетди. Шаҳар кўксида қад кўтарган Регистон ансамблидаги осмонўпар миноралар, уларнинг ранго-ранг турли кошоналари баҳор қуёши нурида ярақлаб турибди.

Ленин орденли Самарқанд шаҳар меҳнаткашларининг байрам намойиши маҳаллий вақт билан соат 9 да бошланди. Область партия комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Советининг депутати С. Н. Усмонов табрик нутқи сўзлади. У Самарқанд область шаҳар саноат корхоналари коллективлари, колхоз, совхоз меҳнаткашларининг халқаро бирдамлик куни 1 Майни муносиб совғалар билан кутиб олганликларини айтади. Шаҳар саноат корхоналари тўрт ойлик ишлаб чиқариш планини муддатидан бир неча кун олдин ошириб бажардилар. Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари чигит экишни юқори сифатли ўтказдилар.

1 Май тантаналари Каттақўрғон, Оқтош, шунингдек Самарқанд областининг барча район марказларида, посёлкаларида, колхоз ва совхозларда катта шоду-хуррамлик билан ўтди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Автоном республика меҳнаткашлари улуғ айёмга муносиб армуғон билан келдилар. Завод ва фабрикаларнинг коллективлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан олдин бажардилар. Транспорт, алоқа, қурилиш ташкилотлари ажойиб ғалабаларни қўлга киритдилар. Тахиатош энергетиклари, пахта тозалаш саноати ходимлари, Қўнғирот—Денов темир йўлчилари самарали меҳнат қилдилар. Автоном республика деҳқонлари тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида она-Ватанга камида 350 минг тонна «оқ олтин», 84 минг тонна шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Пионер ва мактаб ўқувчилари биринчи бўлиб байрам намойишини бошлаб бердилар. Пушкин номли, Киров номли, Терешкова-Николаева, «Қорақалпоғистон АССР 40 йиллиги» ва бошқа мактабларнинг пионер ва ўқувчилари Қизил майдондан саф тортиб ўтадилар.

Шаҳар саноат корхоналарининг инженер-техниклари ва ишчилари «КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошираmиз!», «Беш йиллик планни муддатидан илгари бажарамиз!», «Беш йиллик планни тўрт йилда!» сингари транспарантларни кўтариб ўтадилар. Меҳнат Қизил Байроқ орденли 12, 166-қурилиш трестлари, Қорақалпоғистон қурилиш материаллари комбинати коллективлари кириб келадилар. Сўнгра олий ва ўрта махсус ўқув юртлари студентлари, фан, маданият ходимлари ўтадилар.

Намойишдан кейин шаҳарнинг маданият ва истироҳат боғида, хиёбонларда, катта кўчаларда байрам сайиллари бошланди.

ҚАШҚАДАРЁ

Область меҳнаткашлари баҳор байрамини меҳнат зафарлари билан кутиб олдилар. Пахтакорлар чигит экишни тамомлаганликлари ҳақида рапорт бердилар. Қашқадарё меҳнаткашлари 105 минг гектар майдонга барака уруғи ташладилар.

1 Майнинг музаффар тонги отиши биланоқ қашқадарёликлар ранг-баранг шиорлар кўтариб байрам намойишига келдилар. Қарши шаҳрининг меҳнаткашлари. Қарши даштини гулистонга айлантириш учун ишлаётган чўлқуварлар В. И. Ленин майдони томон кела бошладилар. Намойишни одатдагидек мактаб ўқувчилари бошлаб бердилар. Улар «Улуғ Ленин иши учун, Коммунистик партия иши учун доим тайёрмиз!» дея хитоб қилдилар.

Қарши даштида геология-қидирув ишлари олиб бораётган — хазина изловчилар, ирригаторлар, сув хўжалиги қурилиши ходимлари, маданият ва санъат намояндалари «КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз!» «Ютуқларимиз сенга, партия!» шиорларини кўтариб ўтдилар.

НАМАНГАН

Наманганликлар баҳор байрами, бутун дунё меҳнаткашларининг бирдамлик кунига катта меҳнат совғалари билан келишди. Область пахтакорлари чигит экишни илғорлар қаторида тамомладилар. Сабзавоткорлар, чорвадорлар муносиб армуғон тайёрладилар.

Саноатчилар ютуғи ҳаммани мамнун этди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш плани тўрт кун олдин адо этилди.

Байрам намойишини армия, авиация, флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамият аъзолари, шаҳар мактабларининг ўқувчилари, студентлар, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари бошлаб беришди. Улар кўтарган транспарантларда жонажон партиямизга, ленинчи партиямизга миннатдорчилик билдирилади.

Майдонга биринчи кварталда эришилган ютуқлар эвазига Ўзбекистон КП Наманган область комитети, область ижроия комитети, касаба союзлари область советининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган шаҳар машинасозлик заводи ишчи ва хизматчилари кириб келганида уларни ҳамма қарсаклар билан кутиб олади.

СУРХОНДАРЁ

Биринчи Май куни Термиз темир йўлчилари ва дарёчилари қардош республикалар экономикасини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссалари тўғрисида рапорт бердилар.

Сурхон водийсининг пахтакорлари ҳам баҳор меҳнат байрамини шонли ишлар билан нишонладилар. Механизаторлар экиш-тикиш ишларини муваффақиятли тугаллаб, ғўза парваришини кизитиб юбордилар. Бугун ўнлаб бригадалар ғўза қатор ораларини биринчи бор ишлаб бўлганликларини маълум қилдилар.

ХОРАЗМ

УРГАНЧДАГИ Қизил майдонда ўтказилган тантанали митингдан сўнг байрам намойишининг қатнашчилари минбар олдидан ўта бошладилар. Областнинг энг кекса корхонаси — ёғ заводининг меҳнатчилари биринчи бўлиб ўтадилар. Ўрта Осиё темир йўли бўлинмаси бўйича ўтказлиган Май олди мусобақасида биринчи ўринни олган Урганч станциясининг темир йўлчилари майдонга кириб келадилар. Қитъалараро Бухоро — Урал ва Ўрта Осиё — Марказ газ қувурларини ишлатувчи ходимлар Биринчи Майга салмоқли рапорт билан келдилар. Йил бошидан бери шу трассанинг Ўрта Осиё бошқармаси Россия, Қозоғистонга ва бошқа қардош республикаларга 15 миллиард кубметрдан ортиқ газ берди. Бу — ўтган йилнинг шу давридагидан анча кўпдир.

БУХОРО

БУХОРО шаҳрининг қадимий миноралари, майдонлари ва кўчаларига, хиёбонлари ва боғларига офтоб заррин нур сочиб, уларга янада улуғвор ва байрамона тус берди.

Байрам намойиши сафларида пахта тозаловчилар биринчи бўлиб ўтишади. Улар ишлаб чиқараётган тола Россия Федерацияси, Белоруссия ва Украинанинг кўпгина шаҳарларига, шунингдек дунёнинг 14 та мамлакатига юборилмоқда.

«Зангори олов» қазувчилар минбарлар олдидан ўтишади. Биринчи кварталнинг ўзида Ватан улардан 7789 миллион кубметр газ олди. Бухоро ипгазлама комбинатининг қурувчилари ҳам ўз ишлари тўғрисида рапорт берадилар.

* * *

Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларидаги Биринчи Май намойиши СССРнинг олтин юбилейини муносиб кутиб олиш белгиси остида ўтди.

ТИНЧЛИК БАЙРОҚДОРЛАРИ

Академик Д. СКОБЕЛЬЦИН

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари комитетининг раиси

КПСС XXIV съездининг минбаридан тинчлик программаси жаранглаб эшитилган кундан буён бир йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладида тинчлик программаси таърифлаб берилди.

Илмий жиҳатдан асослаб берилган ана шу конкрет программада жаҳондаги кучларнинг жойланиши реалистик негизда таҳлил этилиб, Шарқий-жанубий Осиёда ва Яқин Шарқда уруш ўчоқларини алангалатаётган агрессив кучларга зарба бермоқ учун қандай чоралар кўрилиши кераклиги тўғрисида гапирилди. Бу программада тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш, халқаро кескинликни юмшатиш, халқлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш соҳасидаги вазифалар аниқ баён қилинди.

Улуғ В. И. Ленин ёққан ёрқин машъал Совет Иттифоқининг изчил тинчлик сиёсатини нурафшон қилиб турибди. Совет давлати барпо этилган биринчи кундаёқ эълон қилинган сулҳ тўғрисидаги тарихий Декрет бу сиёсатнинг асосларини қуриб берди, шундай принципларни таърифлаб бердики, бизнинг партиямиз ана шу принципларга амал қилиб, ярим асрдан кўпроқ вақтдан буён умумий тинчликни мустаҳкамлаш учун тинмай кураш олиб бормоқда.

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари комитети шу йил 21 апрелда чет эллардаги таниқли жамоат арбоблари ва сиёсий арбобларга халқаро Ленин мукофотлари бериш тўғрисида қарор қабул қилди. 1970 — 1971 йиллар учун ана шу юксак мукофот лауреатлари унвонини олишга қуйидагилар сазовор бўлдилар: **Э. Х. С. Буроп (Англия), Ренато Гуттузо (Италия), Цола Драгойчева (Болгария), Камол Жумблат (Ливан), Эрнст Буш (ГДР) ва Альфредо Варела (Аргентина).**

Профессор Эрик Хенри Стонели Буроп — Буюк инглиз олими, ядро физикаси соҳасида иш олиб борувчи мутахассис бўлиб, ўзининг илмий асарлари билангина эмас, балки бошқа ишлари билан ҳам машҳурдир. У бутун жаҳонда тинчлик учун кураш ишига катта ҳисса қўшди. Унинг ядро ички электрон қобиғининг ионлашувини ва ядро реакциялари кесимини ўрганиш юзасидан кўп йиллар мобайнида қилган ишлари, шунингдек юксак энергиялар ва элементар заррачалар физикаси соҳасидаги тадқиқотлари кенг кўламдаги ижтимоий-сиёсий ишлар билан бирга қўшиб олиб борилмоқда.

Профессор Буроп илмий ходимлар жаҳон федерациясининг президентидир. У ана шу халқаро ташкилотнинг мўътабар минбарида туриб химиявий ва бактериологик қуролни сўзсиз тақиқлашни, АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини ва Вьетнам Демократик Республикасининг территориясини ваҳшиёна бомбардимон қилишни тўхтатишни қаттиқ талаб этмоқда. Профессор Буропнинг ядро уруши хавфига қарши курашга қўшган ҳиссаси айниқса қимматлидир. У ядро синовларини тақиқлашнинг эътиқодли ва мўътабар пропагандисти ҳамда ядро қуролини тарк этиш тарафдоридир.

Олим ва жамоат арбоби Э. Х. С. Буроп Пагуош ҳаракатининг актив иштирокчиси. У Жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг аъзоси қилиб сайланди.

Профессор Буроп тинчликни ҳимоя қилиш йўлида изчиллик билан ва ҳормай-толмай қилган ишлари учун 1966 йилда Жаҳон тинчлик кенгашининг Фредерик Жолио-Кюри номли олтин медалини олишга сазовор бўлган эди.

* * *

Ренато Гуттузо — ҳозирги Италияда ҳақли суратда энг реалист-рассом деб ҳисобланади. Унинг ижоди итальян халқининг ҳаёти ва кураши билан чамбарчас боғланган. Унинг асарлари ҳамиша чуқур ижтимоий мазмунга эга бўлиб, уларда астойдил фикр юритадиган ва ҳаракат қиладиган инсон доим асосий ўринни олади.

Ренато Гуттузо ўзи чизган суратларда энг ўткир сиёсий воқеаларни — Италиянинг жанубидаги деҳқонларнинг ер учун курашини, АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини, грек ватанпарвар шоири Никос Белояннисниниг отилишини, Африка озодлиги учун мард курашчи Патрис Лумумбанинг ўлдирилишини тасвирлайди. Буларнинг ҳаммаси унинг полотноларида акс эттирилган.

Гуттузонинг ижоди унинг ижтимоий ва сиёсий фаолияти билан чамбарчас боғланган. У уруш йилларида фашизмга қарши актив кураш олиб борди, яширин ҳаракатда қатнашди, урушдан кейинги йилларда эса «Худо биз билан» китоби учун зўр маҳорат билан бир қанча расмлар яратди. Бу расмлар фашизм ва империализмни кескин ва шафқатсиз фош қилиб ташлайди. Таниқли рассом «Унита» газетасида, «Ринашита» журналида актив ҳамкорлик қилмоқда. У «Контемпоранео» журнали коллегиясининг аъзосидир.

Ренато Гуттузо Италия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари комитетининг аъзосидир.

* * *

Тинчликни химоя қилиш Болгария ва халқаро ҳаракатининг таниқли арбоби Цола Драгойчева ярим асрдан кўпроқ жўшқин ҳаётини ўз ватанига, коммунизм ишига фидокорона хизмат қилишга бағишлади. У Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзосидир. Буюк хизматлари учун икки марта Георгий Димитров ордени билан мукофотланди, унга Болгария Халқ Республикасининг Қаҳрамони ва Болгария Халқ Республикасининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонлар берилди. Цола Драгойчева совет ва болгар халқлари ўртасидаги дўстликни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшганлиги учун СССР Олий Совети Президиуми уни Ленин ордени билан мукофотлади.

Оташин ватанпарвар, болгар халқининг монархия зулмидан озод бўлиш йўлида олиб борган курашида актив қатнашган Цола Драгойчева ярим асрдан кўпроқ вақт илгари, 1919 йилда Болгария Коммунистик партияси сафига кирди ва актив сиёсий ишга киришди. Яширин шароитда иш олиб борилган йилларда уни кўп марта турмага қамадилар ва икки марта ўлим жазосига ҳукм қилдилар.

1944 йил 9 сентябрдан кейин у масъул партия ва давлат лавозимларида бўлди ва бу ишни кўп қиррали ижтимоий фаолият билан бирга қўшиб олиб борди. Цола Драгойчева Халқаро демократик хотин-қизлар ҳаракатини вужудга келтириш ташаббускорларидан бири ва бутун дунёда тинчликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлаш учун жўшқин курашчи бўлиб қолди.

Цола Драгойчева кейинги бир неча ўн йил мобайнида Болгария Халқ Республикаси Тинчликни ҳимоя қилиш миллий комитетига ва Болгария халқ хотин-қизлар союзига бошчилик қилди, халқаро хотин-қизлар ташкилотларининг ижроия органларида Болгариянинг вакили бўлди. Ҳозирги вақтда у Болгар — Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раисидир.

Ўртоқ Цола Драгойчева қуролсиз ва урушсиз тинчлик учун, халқларнинг порлоқ истиқболи учун оташин курашчидир.

* * *

Яқин Шарқ мамлакатларидаги тараққийпарвар жамоатчилик орасида Камол Жумблат номи ҳақли суратда машҳур бўлиб қолди. Империализмга қарши қатъий йўл тутганлиги, реакция кучларига нисбатан муросасиз бўлганлиги, арабларнинг озодлик ҳаракатини актив қўллаб-қувватлаётганлиги ва демократия принципларини ҳамда меҳнаткашларнинг манфаатларини изчил ҳимоя қилаётганлиги учун К. Жумблат Ливандаги миллий ватанпарвар кучларнинг таниқли арбоблари қаторидан жой олди. У бир неча бор Ливан ҳукумати составига кирди.

Ливан парламентининг депутати ва Африка — Осиё бирдамлиги миллий комитетининг раиси К. Жумблат Ливандаги барча ватанпарвар кучлар мустаҳкам иттифоқ бўлганидагина, тараққиёт ва меҳнаткашларнинг турмуш даражасини яхшилаш планларини муваффақиятли суратда амалга ошириш мумкин, деб бир неча бор таъкидлади. К. Жумблат мамлакатдаги барча тараққийпарвар кучлар билан биргаликда ва у раҳбарлик қилаётган Ливан тараққийпарвар Социалистик партияси империализмнинг Яқин Шарқдаги ғирдикорларига қарши қатъий кураш олиб бормоқда.

К. Жумблат Ливаннинг бошқа мамлакатлар билан кенг кўламдаги тинч алоқаларини ривожлантиришнинг астойдил тарафдоридир. У Ливан — Совет дўстлиги жамиятининг фаолиятида актив қатнашмоқда.

Камол Жумблат халқларнинг империализмга қарши курашининг изчил тарафдори, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги оммавий ҳаракатини ташкил этишга жуда катта ҳисса қўшган арбобларнинг биридир.

* * *

Немис халқ артисти ва қўшиқчиси Эрнст Бушнинг ярим асрлик ижоди халқларнинг тинчлик ва социализм учун курашига қўшилган катта ҳисса бўлди. Унинг қўшиқлари турли мамлакатларда жаранглайди, кишиларнинг қалбига мардлик ва умидворлик бахш этади. Эрнст Буш немисларнинг «Берлинер ансамбля» театрида яратган Бертгольд Брехт саҳна образлари эса театр тарихига ёзилиб қолди ва ғоят чуқурлиги, оригиналлиги ҳамда социал мазмунининг ўткирлиги билан ажралиб туради.

Эрнст Бушнинг кўп қиррали ижодида немис ишчилар ҳаракатининг тарихи акс эттирилган. Унинг кейинги вақтларда яратган катта асари — «Аврора» қўшиқ цикли XX асрнинг биринчи ярмидаги қўшиқлар, балладалар ва канталаталарда ўз ифодасини топган хроникадир.

Эрнст Буш 1900 йилда Кил порт шаҳрида ишчи оиласида туғилган. Бу ҳол унинг ижодига кўп жиҳатдан таъсир кўрсатди. У йигирма яшар чоғида актёр-курашчи ва қўшиқчи-агитатор сифатида маҳаллий театр саҳнасига чиқди. Ишчилар уни севиб қолдилар.

Ҳокимият тепасига фашистлар келганидан кейин артистга муҳожир бўлишга, сўнгра қўлига милтиқ олишга тўғри келди. Эрнст Буш Испанияда интернационал бригада сафларида жанг қилди.

Жаҳон уруши бошланган чоғда Виши ҳукумати уни Франциянинг жанубига сургун қилди ва у узоқ вақт лагерда ётди. 1943 йилда уни гестапога ушлаб беришди. Қийноқлар ва давлатга хиёнат қилди, деб тўқилган айб билан суд қилинганидан кейин Эрнст Бушни Бранденбург зиндонига ташладилар. У Совет Армияси қисмлари келганига қадар шу турмада ётди.

Эрнст Буш озод қилинганидан кейин Германия Демократик Республикасидаги етакчи артистларнинг бири бўлиб қолди. У замонавий мавзуларда ёзилган пьесаларда қатнашди, Фильмларда суратга олинди, классик репертуарда ажойиб ижрочи сифатида ном чиқарди. Шу билан бирга, у ўзи севган жанрни ҳам эсдан чиқармади — қўшиқлар айтди. Унинг қўшиқлари ёзиб олинган пластинкалар Германия Демократик Республикасидан ташқари мамлакатларда ҳам катта муваффақият қозонди.

Халқ артисти ва ашулачиси Германия Демократик Республикасининг уччала даражали миллий мукофоти лауреати бўлиб «Ватан олдидаги хизматлари учун» ордени билан ва Иоганнес Бехер номли олтин медаль билан мукофотланган.

* * *

Аргентинанинг машҳур ёзувчиси, шоир ва публицист Альфредо Варела маданият арбобларининг 1948 йилда Польшанинг Вроцлав шаҳрида тинчликни ҳимоя қилиш юзасидан ўтказилган конгресси қатнашчиларидан бири бўлди. Альфредо Варела ўша пайтдан буён ўзининг бутун жўшқин ғайратини тинчликни ҳимоя қилиш ишига бағишлаб келмоқда. У тинчлик учун курашувчиларнинг кўпгина халқаро анжуманларида қатнашди. Аргентина тинчлик кенгаши раисининг ўринбосари, Жаҳон тинчлик кенгашининг секретари қилиб сайланди. А. Варела Жаҳон тинчлик кенгашининг Фредерик Жолио-Кюри номли олтин медали билан мукофотланган.

Альфредо Вареланинг ижоди ҳам кенг қулоч ёйди. У болалик чоқларидан меҳнат қила бошлади, ўз билимини мустақил равишда оширди, йигирма яшарлигида Аргентина Коммунистик партияси сафига кирди. А. Варела машҳур журналист бўлиб етилгач, ўз тақдирини Аргентинанинг қувғин ва таъқибларга дучор бўлган тараққийпарвар матбуоти билан боғлади. У иккинчи жаҳон уруши йилларида совет халқининг фашист босқинчиларга қарши қаҳрамонона кураши тўғрисида ёзган мақолаларини босиб чиқаради. Аргентина ишчилар синфи ва деҳқонларининг оғир аҳволи журналистнинг иккинчи асосий мавзуидир.

Прогрессив фаолияти учун уни такрор-такрор қамоққа олиб турмага ташладилар.

«Қора дарё» романи, «Аргентина журналисти Совет Иттифоқида» китоби, «Революцион Куба» репортажи, «Хорхе Каливо — қаҳрамон ёшлар» қиссаси, «Курашчиларга сўз!» поэмаси ва бошқалар А. Вареланинг энг катта асарларидандир.

«Қора дарё» романи 15 чет тилга таржима қилинган. Бу роман «Лойқа сув оқмоқда» деган ном билан экранлаштирилди. Бу фильм Америка, Европа ва Осиёнинг кўп мамлакатларида катта муваффақият қозонди.

А. Вареланинг бир қанча асарлари рус тилига таржима қилинган. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқида унинг шеърлар тўплами босмага тайёрланмоқда.

Ёзувчи ва шоирнинг ҳаёт тақозо этган бадиий асарлари ва репортажлари тинчлик, дўстлик ва демократия ишига хизмат қилади.

* * *

Бу мақолада турли мамлакат кишилари, турли қисмат эгалари тўғрисида қисқача гапирилди. Уларнинг ҳаммасини бир нарса бирлаштиради, у ҳам бўлса бутун дунёда тинчлик ишига садоқат билан хизмат қилишдир. Улар тинчлик йўлидаги улуғ ҳаракатнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Совет кишилари улуғ Ленин номидаги мукофот лауреатлари янги отрядини чин кўнгилдан муборакбод этадилар.

Халқаро ҳаёт

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

БИРИНЧИ МАЙ ПЛАНЕТА УЗРА ТАНТАНА ҚИЛМОҚДА

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

◆ ПРАГА. Социалистик Чехословакиянинг шаҳар ва қишлоқлари миллий байроқлар, ёрқин транспарантлар, гуллаган боғ ва хиёбонлар безагида.

Планлар ошириб бажарилганлиги тўғрисидаги, меҳнатда эришилган янги муваффақиятлар ҳақидаги хабарлар ЧССРнинг ҳамма чеккаларидан Прагага келиб турибди. Май олди кунларида Шарқий Словакия металлургия комбинатининг прокатчилари пландагидан ташқари 600 тонна ва ундан ошиқ прокат бердилар. Шу кунларда Ружомберок шаҳридаги В. И. Ленин номли тўқимачилик комбинатида топшириқдагидан ташқари чорак миллион метрдан зиёд газлама тайёрланди.

Байрам арафасида «Тибо»-тўқимачилик фабрикасида янги тўқув цехи муддатидан илгари ишга туширилди. Цех Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган серунум станоклар билан ускуналанган.

Шу кунларда Прага метроси қурилиши жуда авжида. Май олди кунларида метро қурувчилари тоннелларни ҳамда Прага метросининг бўлажак станцияларини томоша қилиб чиқиш учун очиб қўйдилар. Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилаётган бўлажак метрополитен трассалари орқали дастлабки соатларда 60 мингдан ошиқ шаҳарлик ўтди.

ЮГОСЛАВИЯ

◆ БЕЛГРАД. Социалистик Югославия меҳнаткашлари халқаро меҳнат байрамини кенг нишонламоқдалар. Мамлакат шаҳар ва қишлоқларининг кўчалари байрам либосига бурканган.

Югославия Коммунистлар союзи Президиуми ва бошқа жамоат ташкилотларининг раҳбар органлари Югославия халқига Биринчи Май табриги билан мурожаат қилди. Турли республикалардан меҳнат зафарлари тўғрисидаги хабарлар келиб турибди. Югославиянинг Крагуевац шаҳридаги энг катта автомобиль заводида янги цехнинг муддатидан икки ой аввал ишга туширилиши энг катта муваффақият бўлди. Завод мамлакатда енгил автомашиналар ишлаб чиқаришни қарийб икки баравар кўпайтиришга имкон беради.

Байрам арафаси Белградда ва бошқа шаҳарлардаги тантанали йиғилишларда энг яхши корхоналарнинг вакилларига ҳамда ишлаб чиқариш илғорларига мукофотлар топширилди.

СУРИЯ

◆ ДАМАШҚ. Сурия Коммунистик партияси мамлакат ишчиларига Биринчи Май муносабати билан мурожаат қилди. Мурожаатда Сурия ҳаётида ишчилар синфининг роли ўсганлиги қайд этилади, ишчилар синфининг сиёсий-иқтисодий ва социал соҳаларда қўлга киритилган ютуқлари якунланади.

Мамлакатда прогрессив миллий фронт яратилиши, деб таъкидланади мурожаатда, САР ишчилар синфининг энг муҳим ғалабаларидан бири бўлди. Лекин олдимизда ҳали катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Сурия ишчилари мамлакат саноатини янада ривожлантириш, экономикада давлат секторини мустаҳкамлаш ва меҳнаткаш омма турмуш даражасини ошириш учун, прогрессив режимни мустаҳкамлаш учун кураш олиб боришга даъват этилгандир. Улар Суриянинг Совет Иттифоқи пешқадамлик қилаётган социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга, бутун прогрессив инсоният билан бирдамликни мустаҳкамлашга барча чоралар билан ёрдам беришлари керак. Исроил босиб олган араб территорияларини озод этиш учун курашда, империализм ва эксплуатацияга қарши курашда айни шу йўл ғалабага олиб келиши мумкин, дейилади мурожаатда.

ЯПОНИЯ

◆ ТОКИО. Биринчи Майни байрам қилиш комитети Япониянинг барча меҳнаткашларига мамлакатда нарх-наво муттасил ошиб бориши муносабати билан иш ҳақи оширилиши учун, иш вақти қисқартирилиши учун, социал таъминот системаси яхшиланиши учун, меҳнатни интенсивлашга қарши, мамлакат конституциясини ёмонлаштириш томонига қайта кўриб чиқишга қарши, ҳарбий базаларга ва Окинава территориясида америка ядро қуроли жойлаштирилишига қарши курашни кучайтиришга даъват этувчи шиорлар билан мурожаат қилди. Японияда бу йилги биринчи Май Япония — Америка ҳарбий иттифоқини бекор қилиш учун, меҳнаткашлар халқаро бирдамлигини янада мустаҳкамлаш ва Америка агрессиясига қарши курашаётган Ҳинди-Хитой халқларига ёрдам бериш учун кураш шиорлари остида ҳам ўтказилмоқда.

КАНАДА

◆ ОТТАВА, Канада Коммунистик партияси меҳнаткашларнинг халқаро байрами Биринчи май муносабати билан берган баёнотидан Канада меҳнаткашларини капиталистик эксплуатацияга, империализмга қарши бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун курашга даъват этди. Мазкур баёнотда ҳозир мамлакатда Канаданинг ҳамма гражданларини иш билан тўла банд қилиш, етарлича иш ҳақи олиши, меҳнат шароитларини яхшилаш ва турмуш даражаси оширилиши учун мисли кўрилмаган миқёсда синфий кураш бошлаб юбормоқ учун шароитлар яратилаётганлиги айтилади.

Уюшган ишчилар ҳаракати олдида, дейилади баёнотда, демократик омма курашига бошчилик қилиш, ҳамда сиёсий ва иқтисодий ҳаракатлар ёрдами билан монополияларнинг ҳужумини тўхтатиш, демократик ва гражданлик ҳуқуқлари кенгайтирилишига эришиш, чинакам мустақил ва демократик Канада яратиш вазифаси турибди.

ЖАЗОИР ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Аннаби яқинидаги «Эль-Хожар» металлургия комбинатида конвертор цехи ва узлуксиз пулат қуйиш цехи қурилиши ниҳоясига етказилмоқда. СУРАТДА: совет монтаж ташкилотининг директори Вячеслав Маслов (ўртада) Жазоир инженерларини СССРдан келтирилган ускуналар билан таништирмоқда.

С. Круглов фотоси (ТАСС).

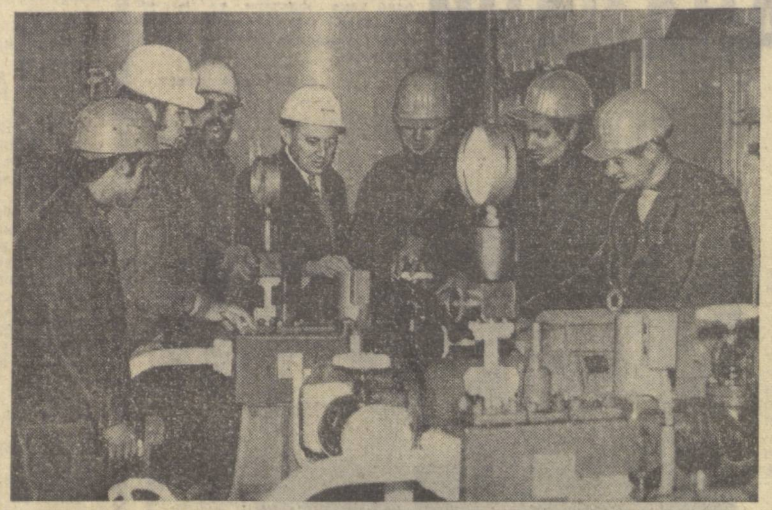

Совет делегациясининг сафари

ПЕКИН, 30 апрель. (ТАСС). Чегара масалаларини бартараф этиш юзасидан Совет — Хитой музокараларида қатнашувчи СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев бошчилигидаги Совет ҳукумат делегацияси Хитой томонининг таклифига биноан Хитойнинг бир қанча шаҳарлари ва вилоятларига сафар қилди.

Делегация Гуанчжоу ярмаркаси билан, айрим саноат корхоналари ва халқ коммуналарининг иши билан танишди.

Гуанчжоу шаҳрида Совет ва Хитой делегациялари 1927 йилги Кантон исёни қатнашчиларининг қабрига ҳамда Кантон исёнидан сўнг гоминьданчилар реакцияси ваҳшиёна қийнаган совет консульхонаси ходимларининг ёдгорлигига гулчамбарлар қўйди. Ухан шаҳрида Совет ва Хитой делегациялари Хитой халқининг япон босқинчиларига қарши олиб борган урушида ҳалок бўлган совет фидойи учувчиларининг ёдгорлигига гулчамбарлар қўйишди.

Сафарда Совет делегациясига Хитой ҳукумат делегацияси бошлиғининг ўринбосари Чай Чэнь Вэнь ҳамроҳ бўлди.

АМЕРИКА ҚУШМА ШТАТЛАРИ. Нью-Йоркдаги телефон ва телеграф халқаро картели компанияси биноси ёнида норозилик намойиши бўлиб ўтди. Гап шундаки, мазкур компания АҚШнинг ҳарбий машинасига электрон жиҳозлар етказиб бермоқда. Булардан эса Ҳинди-Хитойдаги урушда кенг фойдаланилмоқда. СУРАТДА: урушга қарши намойишга чиққанларни кўриб турибсиз.

ТАСС фотохроникаси.

«МУКОФОТ КАТТА МАСЪУЛИЯТ ЮКЛАЙДИ»

РИМ, 1 Май. ТАСС мухбири Д. Степанченко хабар беради:

Атоқли италян рассоми Р. Гуттузога «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги тўғрисидаги хабар тарқалганда рассомнинг ўзи Сицилиянинг Палермо шаҳрида эди. У ана шу шаҳарда Италияда ўтказиладиган парламент сайлови муносабати билан бошланган сайлов олди кампаниясида қатнашаётган эди.

Р. Гуттузо телефон орқали ТАСС мухбири билан суҳбатлашиб бундай деди: «Менга юксак мукофот — «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлигидан жуда қувондим ва ғоят миннатдорман. Мен бу мукофот берилганлигини менинг мамлакатим — Италияда актив иш олиб бораётган кўп сонли тинчлик курашчиларининг катта хизматлари тақдирланганлигининг нишонаси деб биламан. Юксак мукофот рассом сифатида ҳам, ер юзининг ҳамма жойларида тинчлик шароитида яшаш ва меҳнат қилиш ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган тинчлик курашчилари катта армиясининг оддий жангчиси сифатида ҳам зиммамга катта масъулият юклайди.

Биринчи Май байрами куни барча совет кишиларини қувонч билан қизғин табриклайман. Куз кунлари расмларимнинг СССРдаги кўргазмаси вақтида улар билан учрашишга умид қиламан».

КИМЁ МЎЪЖИЗАЛАРИ

Ҳозирги кунда кимё нималарни кашф қилмайди, дейсиз? Лавсандан трубалар, капрондан подшипниклар, нейлондан чиройли пўстинлар, тутундан турли-туман матолар, нефтдан ёғ ва ҳоказо. Буларга ўхшаш мисолларни санаб тугатиш қийин. Ереван кимё институтининг илмий ходимлари эса қизил тошдан чиройли ва пишиқ газлама олишнинг йўлини топишди. Бундай тошлар республикада шунчалик кўпки, улардан жуда узоқ муддат давомида фойдаланиш мумкин.

* * *

Польша кимёгарлари ажойиб бир суюқликни ихтиро қилишди. Бу суюқлик идишга солиниб, чайқатилса, ҳолатини ўзгартирмайди. Лекин чайқатиш тўхтатилса оқ суюқлик қотиб, тошга айланади. Идиш яна чайқатилди дегунча, тош суюлади. «Суюқ тош» техникада кенг қўлланилиши мўлжалланмоқда.

* * *

АҚШдаги Колумбия университетининг кимё бўлими декани узоқ йиллар изланишлардан сўнг шундай хулосага келди: одам хафа бўлганда кўздан чиқадиган ёш пиёз аччиғи туфайли ҳосил бўладиган ёшдан химиявий состави жиҳатидан фарқ қилар экан.

* * *

1 грамм радийни олиш учун 500 тонна руда, 500 тонна реактив, 1000 тонна кўмир, 100 000 тонна сувни қайта ишламоқ лозим. 1 грамм радий 200000 тонна сувни 0 — 100° гача иситиш имкониятини берувчи 200 миллиард калория иссиқлик беради.

1 тонна кўмирнинг ёнишига 6 тонна ҳаво сарф бўлади.

* * *

1 грамм ураннинг тўла парчаланиши 1500 тонна сифатли кўмир ёки 1700 тонна бензин ёнганида вужудга келадиган 200 миллион калория иссиқликни беради.

ТЎЛА ИШОНЧ ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ВАЗИЯТИДА

ҚОҲИРА. (ТАСС). Миср Араб Республикасининг Президенти, Араб социалистик иттифоқи Раиси Анвар Садатнинг Совет Иттифоқига қилган визити тугагач, эълон қилинган Совет — Миср қўшма ахбороти Қоҳира матбуотининг диққат марказида турибди.

Миср пойтахтининг матбуоти ушбу ҳужжатнинг тўла текстини ёки муфассал баёнини босиб чиқариб, совет раҳбарлари билан Миср раҳбарлари ўртасидаги музокараларда тўла ишонч ва ҳамжиҳатлик вазияти ҳукм сурди, деб таъкидламоқда.

«Совет — Миср қўшма ахбороти, — деб таъкидлайди «Ал-Жумҳурия» газетаси. — Совет Иттифоқи билан Миср ўртасидаги мавжуд самимий дўстлик ва ўзаро манфаатли самарали ҳамкорлик муносабатларини акс эттиради».

Ушбу ҳужжатда, деб ёзади «Ал-Аҳром» газетаси, «империалистик фитналарга қарши, Исроил агрессиясининг ҳамма оқибатларини тугатиш учун СССР ва Миср биргаликда олиб бораётган курашнинг объектив асослари яна бир бор ўз ифодасини топди».

Қоҳира газеталари Президент А. Садатнинг Москвада олиб борган музокаралари хусусида Мисрнинг масъул доиралари берган баёнотни босиб чиқарди. Ушбу баёнотда бўлиб ўтган музокаралар «Ғоятда муваффақиятли чиққанлиги таъкидланади».

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси кенгашининг сессияси

СОФИЯ. (ТАСС мухбири). Варнада халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси кенгашининг сессияси очилди. Сессияда 80 мамлакат вакиллари, шу жумладан совет хотин-қизлар комитетининг раиси В. В. Николаева-Терешкова бошчилигидаги СССР делегацияси иштирок этмоқда.

Сессияда ўз мамлакатларининг иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ва маданий ҳаётига ёш хотин-қизларни жалб қилишда «Хотин-қизлар ташкилотининг роли» деган асосий масала муҳокама қилинади.

БИЛАСИЗМИ?

Ер юзида бўйи дароз одамлар кўп бўлган. Лекин англиялик Франц Винкельмайер дунёда энг баланд одам ҳисобланган. 1887 йили Лондон шаҳрида вафот этган бу йигитнинг бўйи 273 сантиметр бўлган.

* * *

Вазн оғирлиги жиҳатидан ҳам англияликлар биринчи ўринни эгаллашган. Даниэль Дэмперт 369 килограмм, унинг ватандоши Грэй Жевет 364 килограмм оғирликда бўлишган.

* * *

Англиялик Томас Карн эса дунёда энг узоқ умр кўрган кишидир. У 1588 йилда туғилиб, 1795 йилда, 207 ёшида вафот этган.

* * *

Серфарзандликда германиялик Барбара Шлюцер хонимга тенг келадигани бўлмаган. 53 фарзанд — 38 ўғил ва 15 та қиз кўрган бу аёл 1504 йили вафот этган.

КУРАШ ҲАФТАСИ

Ўтган ҳафта Испанияда муҳим воқеалар кўп бўлди. Ўзининг жанговар анъаналари билан шуҳрат қозонган Астурия ишчилар синфи муҳим ғалабани қўлга киритди: Бир қанча шахталарнинг кўмир қазувчилари иш ҳақининг оширилишига ва янги коллектив шартнома имзоланишига эришдилар. Мадриддаги «Фиат-Испания» автомобиль комбинатининг ишчилари, маъмуриятнинг Испанияда ишчилар комиссияси номи билан машҳур бўлган ташкилот (ярим очиқ шароитда ишлайдиган демократик касаба союзлари) активларидан бирини ишдан бўшатиш тўғрисидаги қарорига жавобан забастовка эълон қилиб, заводчиларни чекинишга мажбур этдилар. Террасса, Сабадель, Матаро Бильбао ва Малага корхоналарининг минг-минглаб ишчилари норозилик юзасидан забастовкалар ва юришлар ўтказишди.

Корхона эгалари иш ташловчиларни чекинишга ва ўзларининг адолатли талабларидан воз кечишга мажбур қилишга уриниб, уларни оммавий равишда ишдан бўшатиш найрангини ишлатмоқдалар. Бу сафар ҳам шундай қилинди. Басклар мамлакатидаги «Астильерос дель Гадагуа» кемасозлик корхонасининг хўжайинлари 99 кишини кўчага улоқтириб ташладилар. Бу кишилар Галисиянинг Эль-Ферроль шаҳрида икки ишчи полиция томонидан ваҳшиёна ўлдирилганлигига қарши норозилик забастовкалари ва митингларида қатнашганликлари учун шундай қилинди.

Ишчи комиссиялари — ярим очиқ шароитда ишлайдиган касаба союзлари испан меҳнаткашларининг ҳозирги курашига пешқадамлик қилмоқда.

Ҳукумат маъмурлари уларнинг кучини билганликлари учун бу ташкилотлар бошига полиция репрессияларини ёғдирмоқдалар. Комиссияларнинг активларидан Хосе Мануэль Альварес билан Санчес Эрнандес «яширин ташкилотларда қатнашганлиги ва гиж-гижловчи материаллар тарқатганлиги» учун ўтган ҳафтанинг охирида Мадриднинг махсус трибунали уларни турли муддатларга қамоққа ҳукм қилди.

Ўтган етти кун испан университетларининг студентлари учун кураш ва довюракликни тарбиялаш ҳафтаси бўлди. Полиция билан бўлган қонли тўқнашувлар уларнинг маориф системасини демократлаштириш йўлидаги курашни давом эттириш аҳдини бўшаштира олмади. Мадрид студентларидан мингдан ортиқ киши ўтган ҳафта машғулотларга киришдан бош тортди. Ла-Паломадаги институтда сиртдан ўқийдиган студентлар тўрт кунгача машғулотга бормадилар. Сан-Бласс ва Эмбахадорес мактабларидаги машғулотлар ҳам нормал ўтмаётир.

Ана шу забастовкалар вақтида кўпинча муаллимлар билан ўқитувчилар ҳам мактаб ўқувчилари ва студентларга қўшилмоқдалар. Мьереса университетида «коммунистик ячейка» тузишда қатнашганлиги учун Мадрид трибунали муаллим Хосе Мануэль Торрени икки йил турма жазосига ҳукм қилди.

Луис СЕРРАНО, (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.10 — ТОШКЕНТ. 9.15 — Май гуллари, 9.45 — «Висол онлари», 11.00 — МОСКВА. 16.45 — ТОШКЕНТ. 16.50 — Мультфильм, 17.00 — Ахборот, 17.15 — Фильм-концерт. 18.00 — Футбол: «ПАХТАКОР» — «ОЛҒА» (Фрунзе), 19.45 — Ахборот. 20.00 — МОСКВА. Футбол: «ТОРПЕДО» (Москва) — «СПАРТАК» (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 — МОСКВА. Хоккей: СССР кубогининг финал ўйинлари 18.55 — Бумбараш (телефильм), 20.00 — ТОШКЕНТ. Қизил майдон (бадиий фильмнинг 1-серияси), 21.15 — Цирк томошалари, 22.00 — Концерт, 23.00 — Қизил майдон (бадиий фильмнинг 2-серияси).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Эстрада концерти, 20.50 — Реклама, 20.55 — Телеспектакль.

3 МАЙ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.25 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Қувноқ эстафета, 18.30 — Ахборот, 18.45 — Ёш ижрочилар концерти, 19.35 — Ахборот, 19.55 — Гаровга тикилган ҳаёт (бадиий фильмнинг 7-серияси), 20.55 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети, 21.25 — Фильм-концерт, 22.00 — «Вақт», 22.30 — Миллионлар ленинча университети, 22.55 — Телеочерк, 23.05 — Футбол: «ЗАРЯ» — ЦСКА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 — МОСКВА. 18.20 — Янгиликлар, 18.30 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида, 19.00 — Қўшиқ ҳамроҳимиз, 20.00 — Хўжайиншлар ҳақида ҳикоялар, 20.45 — Йўқолган поезд (бадиий фильм), 22.00 — Спорт кўрсатуви, 22.30 — Жаҳон халқлари ижоди, 23.05 — Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.20 — Врач маслаҳати, 20.30 — Классик музика саҳифаларида, 21.10 — Телеспектакль.

4 МАЙ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.25 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Комсомоллар минбари, 18.40 — Ахборот, 19.00 — Оламга саёҳат, 20.00 — Ахборот, 20.15 — Миллионлар ленинча университети, 20.45 — Матбуот кунига бағишланган кўрсатув, 22.00 — «Вақт», 22.30 — Кинопублицист экрани, 23.30 — Раъно Шарипова куйлайди, 24.00 — Ҳужжатли фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари 13.00 — Эшикни очинг, биров келди (бадиий фильм), 18.30 — МОСКВА. 18.35 — Янгиликлар, 18.45 — Мультфильмлар, 19.00 — СССР халқ артисти П. Лисициан куйлайди, 21.05 — Стандартлар ва қонун, 20.45 — Телеспектакль, 22.00 — Сиҳат-саломатлик, 22.30 — «Дублсиз ўйин» (киновикторина).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Телефильм, 20.10 — Чолғу куйларидан концерт, 21.00 — Бадиий фильм.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 7.40 — Халқ талантлари концерти, 8.25 — Янги ёзиб олинган музикали асарлар 9.30 — «Ер ва эл», 10.25 — Сиз ёқтирган қўшиқлар, 11.15 — «Табассум» радиожурнали, 12.15 — Эрталабки салом (Москва), 13.30 — Радио эшитувчиларга музикали совғалар, 15.10 — Планета узра Май кезмоқда, 16.10 — Ёшлигимизни куйлаймиз, 17.00 — «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти, 17.40 — Н. Акбаров. «ТЎЙИ МУБОРАК» вокал сюита, 19.00 — Футбол: «ПАХТАКОР» — «ОЛҒА» (Фрунзе), 20.00 — «Ёшлик» программаси, 21.00 — Санъат усталари — пахта усталарига, 22.15 — Май оқшоми концерти, 23.10 — Катта байрам концерти.

3 МАЙ, ЧОРШАНБА

6.15 — Тонгги концерт, 8.25 — Ўзбек давлат филармонияси солистларининг концерти 9.30 — «Ер ва эл», 10.10 — С. Рахманинов. Оркестр ва хор учун учта рус қўшиғи, 11.15 — КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга, 11.30 — М. Насимов. «ДИЛБАРИМ» лирик вокал сюитаси, 12.15 — Ўзбек халқ куйлари, 13.30 — Концерт, 16.10 — СССР халқ артисти С. Қобулова куйлайди, 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 18.00 — Ташаббускорлар, 18.10 — Ўзбекистон композиторларининг хор қўшиқлари, 18.40 — Ёшлик қўшиқлари, 19.20 — Қозоқ куйлари, 20.00 — Саноат ходимлари учун эшиттириш ва концерт, 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10 — Дала меҳнаткашлари учун концерт, 21.40 — Миллионлар ленинча университети, 22.15 — Куйлардан қўшиқларга, 22.40 — Шеърият кечаси, 23.15 — Дам олиш концерти.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/V да Алжонларим (кундуз соат 11 да), Олтин девор (кундуз соат 3 да), Парвона (кеч соат 7 яримда), 3/V да Ажал минораси, 4/V да Мирзо Улуғбек, 5/V да Қонли сароб.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/V да Лақма (кундуз соат 12 да), Катта концерт (кундуз соат 4 да), Хотинимнинг эри (кеч соат 8 да). 3/V да Жон қизлар, 4/V да Фарғона тонг отгунча, 5/V да Лақма.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/V да Биринчи бўса (кундуз соат 12 ва 4 да), 4/V да Баҳс, 5/V да Дийдор.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ОЗАРБАЙЖОН ССР ЦИРКИ УСТАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (кеч соат 7 яримда; шанба ва якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Шиддат — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 12, 1, 5, кеч 6 ва 7 да).

Гувоҳ йўқолди — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Омадли жентльменлар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Россия империясининг тожи ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар — «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 3, кеч 8 ва 9 да).

Мажбурий ота — ҲАМЗА номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Халоскорлик (4, 5-фильмлар) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Гойя, ёки билишнинг машаққатли йўли — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Любавинларнинг тугатилиши — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Омадли жентльменлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Гувоҳ йўқолди — «ХИВА».

3, 4 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Шиддат — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (кундуз соат 1 ва 5 да), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаётга қайтиш — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қадим замонларда — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Гойя ёки билишнинг машаққатли йўли — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Генерал учун тузоқ — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Қора тоғ — «КЎКЧА» (кундуз соат 11, 3, кеч 7 ва 8.45 минутда).

Любавинларнинг тугатилиши — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

14-параллелдаги тун — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Омадли жентльменлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳаётга қайтиш — «ХИВА».

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

1972—1973 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича факультетларнинг сиртқи бўлимларига

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбек тили ва адабиёти, рус тили ва адабиёти, тарих, журналистика, ҳуқуқшунослик ва география.

Аризалар 30 майгача (биринчи потокга) ва 20 июндан 31 июлгача (иккинчи потокга) қабул қилинади.

Университетнинг филология, тарих, ҳуқуқшунослик ва журналистика факультетларига кирувчилар она тили ва адабиётидан (ёзма, оғзаки) СССР тарихи, чет тилидан кириш имтиҳонлари топширадилар. География факультетига кирувчилар эса она тили ва адабиётидан (ёзма иншо), математика (оғзаки), СССР тарихи ва географиядан кириш имтиҳонлари топширадилар.

Кириш имтиҳонлари 1 июндан 20 июнгача ва 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Университетга кирувчилар ётоқхона билан таъминланмайдилар.

Справкалар учун адрес: Тошкент шаҳар, Студентлар шаҳарчаси-95, ТошДУ, сиртқи бўлим қабул комиссияси.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА 2 МАЙ КЕЧ СОАТ 6 ДА СССР биринчилиги учун «ОЛҒА» (Фрунзе) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334730. Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. — 104. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 03443.